

Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Fjerde Udvidede Afdeling)

30. november 2022*

»Fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger mod PKK med henblik på at bekæmpe terrorisme – indefrysning af midler – fælles holdning 2001/931/FUSP – anvendelse på væbnede konflikter – terroristgruppe – faktisk grundlag for afgørelserne om indefrysning af midler – afgørelse truffet af en kompetent myndighed – myndighed i et tredjeland – fornyet gennemgang – proportionalitet – begrundelsespligt – ret til forsvar – ret til en effektiv domstolsbeskyttelse – tilpasning af stævningen«

I de forenede sager T-316/14 RENV og T-148/19,

Kurdistan Workers' Party (PKK) ved advokaterne A. van Eik og T. Buruma,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved S. Van Overmeire og B. Driessen, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af

Europa-Kommissionen ved T. Ramopoulos, J. Norris, J. Roberti di Sarsina og R. Tricot, som befuldmægtigede,

intervenient i sag T-316/14 RENV,

de øvrige parter i sagen:

Den Franske Republik ved A.-L. Desjonquères, B. Fodda og J.-L. Carré, som befuldmægtigede,

og

Kongeriget Nederlandene ved M. Bulterman og J. Langer, som befuldmægtigede,

intervenienter i appelsagen,

Har

* Processprog: engelsk.

har

RET TEN (Fjerde Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, S. Gervasoni (refererende dommer), og dommerne L. Madise, P. Nihoul, R. Frendo og J. Martín y Pérez de Nanclares,

justitssekretær: fuldmægtig I. Kurme,

på grundlag af den skriftlige forhandling i sag T-148/19, herunder:

- afgørelse af 26. juli 2019, hvorved Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland fik tilladelse til at intervenere,
- tilpasninger af sagsøgerens påstande af 7. oktober 2019, 13. marts 2020 og 29. september 2020,

under henvisning til dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), hvorved sag T-316/14 RENV blev hjemvist til Retten,

efter henvisning af sagerne T-148/19 og T-316/14 RENV til behandling i Fjerde Udvidede Afdeling,

under henvisning til afgørelse af 8. februar 2022, hvorved sagerne T-148/19 og T-316/14 RENV blev forenet med henblik på retsforhandlingernes mundtlige del og med henblik på den afgørelse, hvorved sagernes behandling afsluttes,

under henvisning til kendelse af 25. marts 2022, hvorved Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland blev slettet som intervenient i sagerne T-148/19 og T-316/14 RENV,

efter retsmødet den 31. marts 2022,

afsagt følgende

Dom

- 1 Med søgsmålet i sag T-316/14 RENV på grundlag af artikel 263 TEUF har sagsøgeren, Kurdistan Workers' Party (PKK), nedlagt påstand om annullation af:
 - Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 125/2014 af 10. februar 2014 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) nr. 714/2013 (EUT 2014, L 40, s. 9)
 - Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 790/2014 af 22. juli 2014 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) nr. 125/2014 (EUT 2014, L 217, s. 1)
 - Rådets afgørelse (FUSP) 2015/521 af 26. marts 2015 om ajourføring og ændring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning

2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse 2014/483/FUSP (EUT 2015, L 82, s. 107)

- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2015/513 af 26. marts 2015 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) nr. 790/2014 (EUT 2015, L 82, s. 1)
- Rådets afgørelse (FUSP) 2015/1334 af 31. juli 2015 om ajourføring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2015/521 (EUT 2015, L 206, s. 61)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2015/1325 af 31. juli 2015 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2015/513 (EUT 2015, L 206, s. 12)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2015/2425 af 21. december 2015 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2015/1325 (EUT 2015, L 334, s. 1)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2016/1127 af 12. juli 2016 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2015/2425 (EUT 2016, L 188, s. 1)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2017/150 af 27. januar 2017 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2016/1127 (EUT 2017, L 23, s. 3)
- Rådets afgørelse (FUSP) 2017/1426 af 4. august 2017 om ajourføring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2017/154 (EUT 2017, L 204, s. 95)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2017/1420 af 4. august 2017 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2017/150 (EUT 2017, L 204, s. 3), for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren.

2 Med søgsmålet i sag T-148/19, ligeledes på grundlag af artikel 263 TEUF, har sagsøgeren nedlagt påstand om annullation af:

- Rådets afgørelse (FUSP) 2019/25 af 8. januar 2019 om ændring og ajourføring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning

2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2018/1084 (EUT 2019, L 6, s. 6)

- Rådets afgørelse (FUSP) 2019/1341 af 8. august 2019 om ajourføring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2019/25 (EUT 2019, L 209, s. 15)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2019/1337 af 8. august 2019 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2019/24 (EUT 2019, L 209, s. 1)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2020/19 af 13. januar 2020 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2019/1337 (EUT 2020, L 8 I, s. 1)
- Rådets afgørelse (FUSP) 2020/1132 af 30. juli 2020 om ajourføring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme, og om ophævelse af afgørelse (FUSP) 2020/20 (EUT 2020, L 247, s. 18)
- Rådets gennemførelsesforordning (EU) 2020/1128 af 30. juli 2020 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) 2020/19 (EUT 2020, L 247, s. 1), for så vidt som disse retsakter vedrører sagsøgeren.

I. Tvistens baggrund

- 3 PKK blev oprettet i 1978 og indledte en væbnet kamp mod den tyrkiske regering med henblik på at få anerkendt kurdernes ret til selvbestemmelse.
- 4 De Forenede Nationers Sikkerhedsråd vedtog den 28. september 2001 resolution 1373 (2001), hvori der fastlægges omfattende strategier til bekæmpelse af terrorisme, navnlig bekæmpelse af finansieringen af terrorisme.
- 5 Rådet for Den Europæiske Union fandt, at en handling fra Den Europæiske Unions side var nødvendig for at gennemføre De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1373 (2001), og vedtog den 27. december 2001 fælles holdning 2001/931/FUSP om anvendelse af specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af terrorisme (EFT 2001, L 344, s. 93). Artikel 2 i fælles holdning 2001/931 foreskriver navnlig indefrysning af pengemidler og andre finansielle aktiver eller økonomiske ressourcer over for personer, grupper og enheder, der er involveret i terrorhandlinger, og som er opført i bilaget til denne fælles holdning.
- 6 For på EU-plan at gennemføre de foranstaltninger, der var beskrevet i fælles holdning 2001/931, vedtog Rådet ligeledes den 27. december 2001 forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe

terrorisme (EFT 2001, L 344, s. 70) og afgørelse 2001/927/EF om opstilling af den liste, der er omhandlet i artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 2580/2001 (EFT 2001, L 344, s. 83). Sagsøgerens navn fremgik ikke af denne oprindelige liste.

- 7 Rådet vedtog den 2. maj 2002 fælles holdning 2002/340/FUSP om ajourføring af fælles holdning 2001/931 (EFT 2002, L 116, s. 75). I bilaget til fælles holdning 2002/340 ajourførtes listen over de personer, grupper og enheder, der er omfattet af de restriktive foranstaltninger, som er fastsat i fælles holdning 2001/931, idet bl.a. sagsøgeren blev opført på denne liste som »Det Kurdiske Arbejderparti (PKK)«.
- 8 Rådet vedtog endvidere den 2. maj 2002 afgørelse 2002/334/EF om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 2580/2001 og om ophævelse af afgørelse 2001/927 (EFT 2002, L 116, s. 33). Sagsøgeren blev ved denne afgørelse opført på den liste, der er omhandlet i artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 2580/2001, idet der er anvendt samme ordlyd som i bilaget til fælles holdning 2002/340.
- 9 Disse retsakter er efterfølgende blevet løbende ajourført i henhold til artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 og artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 2580/2001. Sagsøgeren er fortsat opført på listerne over de grupper og enheder, som er omfattet af de restriktive foranstaltninger, der er fastsat i de ovenfor nævnte retsakter (herefter »de omtvistede lister«), til trods for, at flere af de afgørelser og forordninger, hvortil disse lister er knyttet som bilag, er blevet anfægtet ved Retten eller annulleret af denne. Navnet på den enhed, der siden den 2. april 2004 har været opført på de omtvistede lister, er »Det Kurdiske Arbejderparti (PKK) (også kendt som »KADEK« og som »KONGRA-GEL«)«.
- 10 De restriktive foranstaltninger, der fandt anvendelse på sagsøgeren, blev således navnlig opretholdt ved de retsakter, der blev vedtaget i 2014, dvs. gennemførelsesforordning nr. 125/2014 og gennemførelsesforordning nr. 790/2014, de retsakter, der blev vedtaget i perioden fra 2015 til 2017, dvs. afgørelse 2015/521, gennemførelsesforordning 2015/513, afgørelse 2015/1334, gennemførelsesforordning 2015/1325, gennemførelsesforordning 2015/2425, gennemførelsesforordning 2016/1127, gennemførelsesforordning 2017/150, afgørelse 2017/1426 og gennemførelsesforordning 2017/1420, samt de retsakter, der blev vedtaget i 2019 og 2020, dvs. afgørelse 2019/25, afgørelse 2019/1341, gennemførelsesforordning 2019/1337, gennemførelsesforordning 2020/19, afgørelse 2020/1132 og gennemførelsesforordning 2020/1128.
- 11 I begrundelserne vedrørende de retsakter, der blev vedtaget i 2014, beskrev Rådet PKK som en enhed, der var involveret i terrorhandlinger, og som siden 1984 havde begået adskillige handlinger af denne art. Rådet anførte, at PKK fortsat begik terrorvirksomhed, selv om enheden navnlig siden 2009 ensidigt havde erklæret våbenhvile et vist antal gange. Rådet præciserede i denne henseende, at de af PKK begåede terrorhandlinger omfattede bombeattentater, raketangreb, brug af sprængstof, drab og bortførelse af tyrkiske statsborgere og udenlandske turister, gidseltagning, angreb mod de tyrkiske sikkerhedsstyrker og væbnede sammenstød med disse, angreb på olieanlæg, mod offentlig transport og på tyrkiske diplomatiske, kulturelle og kommercielle faciliteter i forskellige lande, afpresning af tyrkiske statsborgere bosat i udlandet samt andre kriminelle handlinger med det formål for øje at finansiere sine aktiviteter. For at illustrere dette opstillede Rådet en liste på 69 hændelser, der fandt sted mellem den 14. november 2003 og den 19. oktober 2011, og som blev kvalificeret som terrorhandlinger i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931.

- 12 Rådet tilføjede, at PKK havde været genstand for afgørelser truffet af kompetente nationale myndigheder som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, og henviste i denne forbindelse dels til en kendelse af 29. marts 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, hvorved PKK i henhold til UK Terrorism Act 2000 (Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme), som suppleret ved kendelse af 14. juli 2006, blev forbudt, idet det blev fastslået, at »KADEK« og »KONGRA-GEL« udgjorde andre betegnelser for PKK, dels til afgørelser truffet af Amerikas Forenede Staters regering – på datoer, som Rådet ikke angav – hvorved PKK i henhold til section 219 i US Immigration and Nationality Act (amerikansk lov om immigration og statsborgerskab) blev udpeget som »udenlandsk terrororganisation« (foreign terrorist organisation, herefter »FTO«) og, i henhold til Executive Order no 13224 (præsidentielt dekret nr. 13224), som »særligt udpeget global terrorist« (specially designated global terrorist, herefter »SDGT«). Rådet henviste endvidere til en række domme, som de tyrkiske sikkerhedsdomstole havde afsagt i perioden fra 1990 til 2006.
- 13 I begrundelserne vedrørende de retsakter, der blev vedtaget i perioden fra 2015 til 2017, anførte Rådet, at opretholdelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister var støttet på de afgørelser fra Det Forenede Kongeriges myndigheder (2001 og 2006) og De Forenede Staters myndigheder (1997 og 2001), der allerede tidligere var blevet taget i betragtning, som suppleret ved afgørelse af 3. december 2014 fra Det Forenede Kongeriges myndigheder, hvorved forbuddet mod PKK blev opretholdt, ved dom af 2. november 2011 fra tribunal de grande instance de Paris (retten i første instans i Paris, Frankrig), hvorved det kurdiske kulturcenter Ahmet Kaya blev dømt for deltagelse i en kriminel organisation med henblik på at forberede en terrorhandling og for finansiering af terrorvirksomhed, idet denne dom efter appel blev stadfæstet ved dom af 23. april 2013 fra cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris, Frankrig) og efter en yderligere appel ved dom af 21. maj 2014 fra Cour de cassation (kassationsdomstol, Frankrig), samt ved en fornyet gennemgang, der blev foretaget af De Forenede Staters myndigheder, og som blev afsluttet den 21. november 2013, hvorved udpegelsen af PKK som »udenlandsk terrororganisation« blev stadfæstet.
- 14 I begrundelserne vedrørende de retsakter, der blev vedtaget i 2019 og 2020, blev de tidligere begrundelser gentaget, idet de fra og med afgørelse 2019/1341 og gennemførelsesforordning 2019/1337 blev suppleret med en anmærkning om, at De Forenede Staters myndigheder efter en fornyet gennemgang, der blev afsluttet den 5. februar 2019, opretholdt udpegelsen af PKK som »udenlandsk terrororganisation«.

II. Parternes påstande

- 15 Sagsøgeren har nedlagt påstand om annullation af gennemførelsesforordning nr. 125/2014, gennemførelsesforordning nr. 790/2014, afgørelse 2015/521, gennemførelsesforordning 2015/513, afgørelse 2015/1334, gennemførelsesforordning 2015/1325, gennemførelsesforordning 2015/2425, gennemførelsesforordning 2016/1127, gennemførelsesforordning 2017/150, afgørelse 2017/1426 og gennemførelsesforordning 2017/1420 (sag T-316/14 RENV) samt afgørelse 2019/25, afgørelse 2019/1341, gennemførelsesforordning 2019/1337, gennemførelsesforordning 2020/19, afgørelse 2020/1132 og gennemførelsesforordning 2020/1128 (sag T-148/19), for så vidt som de vedrører sagsøgeren. Endvidere har sagsøgeren i sag T-148/19 subsidiært nedlagt påstand om, at det pålægges Rådet at træffe en mindre restriktiv foranstaltning end opførelse på de omtvistede lister. Endelig har sagsøgeren nedlagt påstand om, at Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

- 16 Rådet, der i sag T-316/14 RENV støttes af Kommissionen, har nedlagt påstand om frifindelse og om, at sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

III. Retlige bemærkninger

A. Formaliteten

- 17 Rådet har i retsmødet givet afkald på at bestride, at de to underskrivere af de fuldmagter, der er udstedt til de advokater, som har underskrevet sagsøgerens skriftlige indlæg, er bemyndigede til at repræsentere denne, hvilket er blevet indført i protokollatet fra retsmødet, hvorved alene Rådets formalitetsindsigelse, der er rettet mod de tre tilpasninger af stævningen i sag T-148/19, som vedrører gennemførelsesforordning 2019/1337, gennemførelsesforordning 2020/19, afgørelse 2020/1132 og gennemførelsesforordning 2020/1128, består.
- 18 Rådet har nærmere bestemt gjort gældende, at disse retsakter hverken ændrer eller erstatter de retsakter, der tidligere var blevet påstået annulleret, og at kravene i artikel 86, stk. 1, i Rettens procesreglement dermed ikke er opfyldt.
- 19 Eftersom den samme afvisningsgrund vil kunne gælde for afgørelse 2015/521, 2015/1334 og 2017/1426, der er anfægtet i sag T-316/14 RENV, har Retten på eget initiativ fremsat denne formalitetsindsigelse, der er en ufravigelig procesforudsætning, for så vidt som den vedrører spørgsmålet om, hvorvidt et søgsmål kan antages til realitetsbehandling (jf. i denne retning dom af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 139-145 og den deri nævnte retspraksis), og har i denne henseende adspurgt parterne.
- 20 Som svar på Rettens spørgsmål har sagsøgeren medgivet, at søgsmålene ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som de vedrører afgørelse 2015/521, 2015/1334 og 2017/1426 (sag T-316/14 RENV) og afgørelse 2020/1132 samt gennemførelsesforordning 2019/1337, 2020/19 og 2020/1128 (sag T-148/19), hvilket er blevet indført i protokollatet fra retsmødet.
- 21 Procesreglementets artikel 86, stk. 1, fastsætter nemlig, at når en retsakt, der påstås annulleret, bliver erstattet af eller ændret ved en anden retsakt med samme genstand, kan sagsøgeren, inden retsforhandlingernes mundtlige del afsluttes, eller inden Rettens beslutning om at træffe afgørelse, uden at retsforhandlingerne omfatter en mundtlig del, tilpasse stævningen for at tage hensyn til dette nye forhold.
- 22 I det foreliggende tilfælde forlænger afgørelse 2015/521, 2015/1334 og 2017/1426 imidlertid ikke virkningerne af eller erstatter den eneste retsakt, der er omfattet af stævningen i sag T-316/14 RENV, dvs. gennemførelsesforordning nr. 125/2014, der blev erstattet af gennemførelsesforordning nr. 790/2014, som er anfægtet i den første tilpasning af den nævnte stævning. Det eneste formål med disse afgørelser har været at ændre den liste, der er omhandlet i fælles holdning 2001/931, som er støttet på EU-traktaten, hvorimod gennemførelsesforordningerne ændrer den liste, der er omhandlet i forordning nr. 2580/2001, som bl.a. er støttet på artikel 301 EF (nu efter ændringen artikel 215 TEUF), der har til sigte på EU-plan at gennemføre de restriktive foranstaltninger, der er omhandlet i afgørelserne om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), og, tidligere, de fælles holdninger. FUSP-afgørelserne og gennemførelsesforordningerne udgør således særskilte retsakter, selv om de i princippet er vedtaget samme dato og indeholder den samme liste over omfattede personer, grupper og enheder.

- 23 Tilsvarende gælder det, at gennemførelsesforordning 2019/1337, gennemførelsesforordning 2020/19, som ophævede førstnævnte forordning, og gennemførelsesforordning 2020/1128, som ophævede sidstnævnte forordning, ikke forlænger virkningerne af eller erstatter den eneste retsakt, der er omfattet af stævningen i sag T-148/19, dvs. afgørelse 2019/25, som blev erstattet af afgørelse 2019/1341, der er omfattet af den første tilpasning af den nævnte stævning. Det bemærkes i denne forbindelse, at for så vidt som FUSP-afgørelserne betinger vedtagelsen af de forordninger, der vedtages på grundlag af artikel 215 TEUF, påhviler det i overensstemmelse med artikel 266 TEUF under alle omstændigheder Rådet at drage konsekvenserne af en eventuel annullation af FUSP-afgørelserne for de gennemførelsesforordninger, hvorved de pågældende afgørelser gennemføres (jf. i denne retning dom af 28.5.2013, Trabelsi m.fl. mod Rådet, T-187/11, EU:T:2013:273, præmis 121).
- 24 Desuden ophæver afgørelse 2020/1132, der er omfattet af den tredje tilpasning af stævningen i sag T-148/19, således som det fremgår af dens overskrift, Rådets afgørelse (FUSP) 2020/20 af 13. januar 2020 om ajourføring af listen over personer, grupper og enheder, som er omfattet af artikel 2, 3 og 4 i fælles holdning 2001/931, og om ophævelse af afgørelse 2019/1341 (EUT 2020, L 8 I, s. 5), som hverken er anfægtet i stævningen eller i tilpasningerne af stævningen, hvilket således er til hinder for, at betingelserne i procesreglementets artikel 86 kan anses for at være opfyldt (jf. i denne retning dom af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 141 og 142). Hvis påstanden om annullation af afgørelse 2020/1132 blev antaget til realitetsbehandling med den begrundelse, at denne afgørelse ændrer den liste, der er omhandlet i fælles holdning 2001/931, på samme måde som afgørelse 2019/25 og 2019/1341, ville det svare til – i strid med de krav om procesøkonomi og retssikkerhed, som begrundede tilføjjelsen af en bestemmelse om tilpasninger af stævningen i det procesreglement, der trådte i kraft i 2015 (jf. begrundelsen til artikel 86 i det nye procesreglement) – at udstrække rækkevidden af artikel 86, stk. 1, som tager sigte på ændring af en »retsakt, der påstås annulleret« og ikke på alle »retsakter med samme genstand«.
- 25 Heraf følger, at de foreliggende søgsmål skal afvises, for så vidt som de vedrører annullation af afgørelse 2015/521, 2015/1334 og 2017/1426 (sag T-316/14 RENV), afgørelse 2020/1132 samt gennemførelsesforordning 2019/1337, 2020/19 og 2020/1128 (sag T-148/19).
- 26 Det kan endvidere anføres, at der intet var til hinder for, at sagsøgeren med henblik på at anfægte disse retsakters lovlighed kunne anlægge et annullationssøgsmål til prøvelse heraf, for så vidt som de pågældende retsakter vedrørte sagsøgeren (jf. i denne retning dom af 12.2.2020, Kande Mupompa mod Rådet, T-170/18, EU:T:2020:60, præmis 37).
- 27 De foreliggende søgsmål vil følgelig blive undersøgt med hensyn til realiteten, for så vidt som de vedrører:
- gennemførelsesforordning nr. 125/2014 og nr. 790/2014 (herefter »retsakterne af 2014«)
 - gennemførelsesforordning 2015/513, 2015/1325, 2015/2425, 2016/1127, 2017/150 og 2017/1420 (herefter »retsakterne af 2015-2017«)
 - afgørelse 2019/25 og 2019/1341 (herefter »afgørelserne af 2019«).

B. Realiteten

- 28 I sag T-316/14 RENV har sagsøgeren i sine bemærkninger til dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), oplyst, at denne fastholder samtlige anbringender, der blev fremsat i stævningen i sag T-316/14, med undtagelse af det første anbringende, som denne frafaldt i det retsmøde, der blev afholdt forud for afsigelsen af dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), som blev ophævet af Domstolen efter appel. Sagsøgeren fremsatte til støtte for det pågældende søgsmål for Retten otte anbringender. Disse anbringender vedrørte hvad angår det første, som sagsøgeren efterfølgende frafaldt, tilsidesættelse af de internationale regler om væbnede konflikter i såvel retsakterne af 2014 og retsakterne af 2015-2017 som i fælles holdning 2001/931 og forordning nr. 2580/2001, det andet den omstændighed, at sagsøgeren fejlagtigt var blevet anset for en terroristgruppe som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, det tredje den omstændighed, at der ikke forelå en afgørelse truffet af en kompetent myndighed som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, det fjerde tilsidesættelse af artikel 4 og 51 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), for så vidt som retsakterne af 2014 og retsakterne af 2015-2017 delvis var baseret på oplysninger, som var indhentet under tortur eller som følge af mishandling, det femte den omstændighed, at der ikke var blevet foretaget en fornyet gennemgang i overensstemmelse med kravene i artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, det sjette tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet og nærhedsprincippet, det syvende tilsidesættelse af begrundelsespligten og det ottende tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse.
- 29 I sag T-148/19 har sagsøgeren til støtte for sit søgsmål fremsat seks anbringender vedrørende hvad angår for det første den omstændighed, at sagsøgeren fejlagtigt er blevet anset for en terroristgruppe som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, for det andet den omstændighed, at der ikke foreligger en afgørelse truffet af en kompetent myndighed som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, for det tredje den omstændighed, at der ikke er blevet foretaget en fornyet gennemgang i overensstemmelse med kravene i artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, for det fjerde tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet og nærhedsprincippet, for det femte tilsidesættelse af begrundelsespligten og for det sjette tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse.
- 30 I betragtning af, at seks af anbringenderne i de to sager er enslydende, skal disse undersøges samlet, idet der kun sondres mellem sag T-316/14 RENV og sag T-148/19, når specifikke argumenter til støtte for disse anbringender eller visse forskelle mellem de anfægtede retsakter nødvendiggør dette.
- 31 Anbringenderne vedrører hovedsageligt en tilsidesættelse af artikel 1 i fælles holdning 2001/931, idet det præciseres, at nævnte fælles holdning udgør den relevante retsakt i de foreliggende sager, herunder med henblik på undersøgelsen af de anfægtede gennemførelsesforordninger, der formelt er støttet alene på forordning nr. 2580/2001, eftersom denne forordning har til formål at gennemføre en indefrysning af midler over for terroristiske personer og enheder i

medlemsstaterne ud fra de principper for og definitioner af terrorhandlinger, der er indeholdt i den fælles holdning, og på grundlag af de lister, som Rådet udarbejder i henhold til den fælles holdning. Den omhandlede artikel 1 fastsætter i stk. 3, 4 og 6:

»3. I denne fælles holdning forstås ved »terrorhandling« en af følgende overlagte handlinger som i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade, og som kan defineres som en forbrydelse i henhold til national lov, når den begås med det formål:

- i) at intimidere en befolkning i alvorlig grad, eller
- ii) uretmæssigt at tvinge offentlige myndigheder eller en international organisation til at foretage eller undlade at foretage en handling, eller
- iii) at destabilisere eller ødelægge et lands eller en international organisations grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller sociale strukturer i alvorlig grad ved følgende handlinger:
 - a) legemsindgreb, der kan have døden til følge
 - b) alvorlige overgreb mod en persons fysiske integritet
 - c) bortførelse eller gidseltagning
 - d) massive ødelæggelser af et regeringsanlæg eller et offentligt anlæg, et transportsystem, en infrastruktur, herunder et edb-system, en fast platform på kontinentsoklen, et offentligt sted eller en privat ejendom, der kan bringe menneskeliv i fare eller forårsage betydelige økonomiske tab
 - e) kapring af luftfartøjer, skibe eller andre kollektive transportmidler eller godstransportmidler
 - f) fremstilling, besiddelse, erhvervelse, transport eller levering eller brug af skydevåben, sprængstoffer, kernevåben, biologiske og kemiske våben og for biologiske og kemiske våbens vedkommende forskning og udvikling
 - g) spredning af farlige stoffer, brandstiftelse, fremkaldelse af eksplosioner eller oversvømmelser, der bringer menneskeliv i fare
 - h) forstyrrelse eller afbrydelse af vand- eller elforsyning eller forsyningen med andre grundlæggende naturressourcer, der bringer menneskeliv i fare
 - i) fremsættelse af trusler om at ville udvise en af de under litra a) til h) nævnte adfærdsformer
 - j) ledelse af en terroristgruppe
 - k) deltagelse i en terroristgruppes aktiviteter, herunder tilvejebringelse af informationer eller materielle midler eller gennem finansiering af dens aktiviteter, vel vidende, at denne deltagelse bidrager til gruppens kriminelle aktiviteter.

I dette stykke forstås ved »terroristgruppe« en struktureret sammenslutning bestående af mere end to personer, som har bestået i et vist tidsrum, og som handler i forening med det formål at begå terrorhandlinger. Udtrykket »struktureret sammenslutning« betegner en sammenslutning, der ikke er vilkårligt dannet med henblik på umiddelbart at begå en terrorhandling, og hvis medlemmers roller ikke nødvendigvis er formelt defineret, hvis sammensætning ikke nødvendigvis er fast, og hvis struktur ikke nødvendigvis er nærmere fastlagt.

4. Listen i bilaget udarbejdes på grundlag af præcise oplysninger eller forhold, der viser, at der er truffet en afgørelse af en kompetent myndighed over for de omhandlede personer, grupper og enheder, hvad enten der er indledt en undersøgelse eller en retsforfølgelse for en terrorhandling eller forsøg på at begå, deltage i eller lette gennemførelsen af en sådan handling, baseret på

seriøse og troværdige beviser eller indicier, eller der er afsagt dom for sådanne handlinger. Personer, grupper og enheder, der er identificeret af FN's Sikkerhedsråd som værende forbundet med terrorisme, og som det har beordret sanktioner imod, kan opføres på listen.

I dette stykke forstås ved »kompetent myndighed« en judiciel myndighed, eller hvor judicielle myndigheder ikke har kompetence på det område, som dette stykke dækker, en tilsvarende kompetent myndighed på dette område.

[...]

6. Navnene på personer og enheder, der er opført på listen i bilaget, underkastes med regelmæssige mellemrum og mindst en gang hvert halve år en fornyet gennemgang for at sikre, at det stadig er berettiget at bevare deres navne på listen.«

- 32 Det fremgår af retspraksis, hvori disse bestemmelser i fælles holdning 2001/931 er blevet fortolket, at den procedure, der kan føre til en indefrysning af midler i medfør af nævnte fælles holdning, forløber på såvel nationalt plan som på EU-plan (jf. i denne retning dom af 14.3.2017, A m.fl., C-158/14, EU:C:2017:202, præmis 84, og af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 203 og 204). I første omgang skal en national kompetent myndighed træffe en afgørelse i forhold til den berørte, der opfylder definitionen i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931. Dernæst skal Rådet med enstemmighed beslutte, om det vil optage den berørte part på listen over indefrysning af midler, på grundlag af præcise oplysninger eller forhold, der viser, at der er truffet en sådan afgørelse (dom af 12.12.2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran mod Rådet, T-228/02, EU:T:2006:384, præmis 117, og af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 131).
- 33 I fraværet af redskaber for Den Europæiske Union til selv at udføre efterforskning vedrørende en bestemt persons involvering i terrorhandlinger har kravet om en forudgående afgørelse fra en national myndighed således til formål at påvise tilstedeværelsen af seriøse og troværdige beviser eller indicier for den berørte persons involvering i terroraktiviteter, der af de nationale myndigheder anses for pålidelige, og som har ført til, at disse i det mindste har truffet efterforskningsmæssige foranstaltninger. Det følger således af henvisningen til en national afgørelse samt omtalen af »præcise oplysninger« og »seriøse og troværdige beviser eller indicier« i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, at denne har til formål at beskytte de berørte personer ved at sikre, at deres opførelse på listen over indefrysning af midler alene sker på et tilstrækkeligt solidt faktisk grundlag, og at den sigter mod at opfylde dette formål ved kravet om en afgørelse truffet af en national myndighed (dom af 15.11.2012, Al-Aqsa mod Rådet og Nederlandene mod Al-Aqsa, C-539/10 P og C-550/10 P, EU:C:2012:711, præmis 68 og 69, og af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 24).
- 34 Denne særlige form for samarbejde mellem Rådet og medlemsstaterne, som blev indført ved fælles holdning 2001/931 med henblik på at bekæmpe terrorisme, har flere konsekvenser til følge.
- 35 For det første følger det heraf, at den oprindelige opførelse af en person eller enhed på listen over indefrysning af midler i overensstemmelse med artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 forudsætter, at der foreligger en national afgørelse, der hidrører fra en kompetent myndighed. Derimod fastsættes der ikke en sådan betingelse i nævnte fælles holdnings artikel 1, stk. 6, om fornyet gennemgang af opførelsen.

- 36 For det andet følger det heraf, at genstanden for den bevisbyrde, der påhviler Rådet, for, at indefrysning af midler, der tilhører en person, en gruppe eller en enhed, er berettiget i henhold til lovgivningen, er relativt begrænset inden for proceduren for EU-institutionerne. Den særlige form for samarbejde, der er indført mellem medlemsstaterne og Rådet med henblik på at bekæmpe terrorisme, indebærer nemlig en forpligtelse for nævnte institution til i videst muligt omfang at henholde sig til den kompetente nationale myndigheds skøn (dom af 23.10.2008, *People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet*, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 133 og 134, af 4.12.2008, *People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet*, T-284/08, EU:T:2008:550, præmis 53, og af 14.12.2018, *Hamas mod Rådet*, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 282).
- 37 Denne forpligtelse for Rådet til i videst muligt omfang at henholde sig til den nationale kompetente myndigheds skøn vedrører først og fremmest nationale afgørelser om domfældelse, som der er taget hensyn til i forbindelse med den oprindelige opførelse i medfør af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931. Særligt tilkommer det ikke Rådet at undersøge, om de forhold, der blev lagt til grund i de nationale afgørelser om domfældelse, som dannede grundlag for den oprindelige opførelse, er reelle, og om de kan tilskrives organisationen. Hvis Rådet blev pålagt en sådan kontrolforpligtelse i forhold til de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for en national afgørelse, der har tjent som grundlag for den oprindelige opførelse på listerne over indefrysning af midler, ville dette nemlig tilføje det tostrengede system, der kendetegner nævnte fælles holdning, alvorlig skade, eftersom Rådets skøn med hensyn til realiteten af disse faktiske omstændigheder ville risikere at komme i konflikt med det skøn og de konstateringer, som den pågældende nationale myndighed har foretaget, og en sådan konflikt ville være desto mere uhensigtsmæssig, som Rådet ikke nødvendigvis råder over alle de faktiske oplysninger og beviser, der indgår i sagsakterne hos den pågældende myndighed (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, *LTTE mod Rådet*, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 240-242 og den deri nævnte retspraksis). Det skal endvidere bemærkes, at de berørte personers garanti for, at deres opførelse på listen over indefrysning af midler er baseret på et tilstrækkeligt solidt faktisk grundlag, netop hviler på kravet om, at der skal foreligge en afgørelse truffet af en national myndighed, og på EU-institutionernes tillid til den vurdering af beviser og indicier, som den nationale myndighed foretager (jf. præmis 33 ovenfor).
- 38 Hvad derimod angår de forhold, som Rådet støtter sig på med henblik på at godtgøre, at risikoen for involvering i terroraktiviteter fortsat består i medfør af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, uafhængigt af, om der er tale om forhold, der hidrører fra en national afgørelse vedtaget af en kompetent myndighed eller fra andre kilder, tilkommer det i tilfælde af indsigelse Rådet at godtgøre, at de faktuelle konstateringer i retsakterne om opretholdelse på listerne er begrundede, og Unionens retsinstanser at efterprøve den materielle rigtighed heraf, hvilket indebærer en undersøgelse af de pågældende faktiske forhold samt kvalificeringen heraf som oplysninger, der begrundet anvendelsen af restriktive foranstaltninger over for den pågældende person (jf. i denne retning dom af 22.4.2021, *Rådet mod PKK*, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 52-55 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 Som Domstolen ligeledes bemærkede i dom af 22. april 2021, *Rådet mod PKK* (C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 60-62 og 78-80 og den deri nævnte retspraksis), er Rådet desuden underlagt begrundelsespligten for så vidt angår såvel de hændelser, der blev lagt til grund i de afgørelser, som blev taget i betragtning i medfør af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, som de hændelser, der blev lagt til grund i senere nationale afgørelser, eller de hændelser, som Rådet selvstændigt tog i betragtning uden at henvise til sådanne afgørelser.

- 40 Heraf følger, at der for hver af de anfægtede retsakter skal sondres mellem, om de er baseret på de afgørelser fra de kompetente nationale myndigheder, der har begrundet den oprindelige opførelse af sagsøgeren, eller om de er støttet på disse nationale myndigheders senere afgørelser eller forhold, som Rådet selvstændigt har lagt til grund. En sådan sondring er desto mere påkrævet, som disse to typer grundlag er reguleret af forskellige bestemmelser i fælles holdning 2001/931, idet de førstnævnte henhører under holdningens artikel 1, stk. 4, og de sidstnævnte under dens artikel 1, stk. 6.
- 41 I det foreliggende tilfælde er retsakterne af 2014 imidlertid støttet dels på en selvstændig undersøgelse, som Rådet foretog af flere hændelser, der er opregnet i begrundelserne, dels på afgørelser fra myndighederne i Det Forenede Kongerige, De Forenede Stater og Tyrkiet. Retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019 er derimod alene støttet på afgørelser, der hidrører fra flere nationale myndigheder, nemlig myndighederne i Det Forenede Kongerige, De Forenede Stater og Frankrig. Det skal endvidere præciseres, at nogle af de nationale afgørelser, der blev taget i betragtning, tjente som grundlag for den oprindelige opførelse af sagsøgeren, mens andre, senere vedtagne afgørelser blev taget i betragtning af Rådet i forbindelse med dets fornyede gennemgang af opførelsen af sagsøgeren.
- 42 De seks enslydende anbringender, der er rettet mod de anfægtede retsakter, skal således undersøges i lyset af disse indledende betragtninger, idet det præciseres, at det specifikke anbringende i sag T-316/14 RENV, der vedrører tilsidesættelse af chartrets artikel 4 og 51, og som alene er rettet mod retsakterne af 2014, vil blive behandlet sammen med anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 (jf. præmis 166 og 175 nedenfor). Det vil således i det følgende blive undersøgt, om disse retsakter er i overensstemmelse med stk. 3 (det første anbringende), stk. 4 (det andet anbringende) og stk. 6 (det tredje anbringende) i artikel 1 i fælles holdning 2001/931, samt om de overholder proportionalitetsprincippet (det fjerde anbringende) – idet sagsøgeren i retsmødet har præciseret, at det pågældende anbringende alene var støttet på tilsidesættelse af dette princip og ikke tillige på nærhedsprincippet, hvilket er blevet tilført protokollatet fra retsmødet – begrundelsespligten (det femte anbringende) og endelig sagsøgerens ret til forsvar og ret til en effektiv domstolsbeskyttelse (det sjette anbringende), idet det andet anbringende om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 skal undersøges først.

1. Om anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931

- 43 Det skal indledningsvis bemærkes, at der i artikel 1 i fælles holdning 2001/931 sondres mellem den oprindelige opførelse af en person eller enhed på listen over indefrysning af midler som omhandlet i denne artikels stk. 4 og opretholdelse på denne liste af en person eller enhed, der allerede er opført herpå som omhandlet i samme artikels stk. 6. Mens den oprindelige opførelse af en person eller enhed på listen over indefrysning af midler forudsætter, at der foreligger en national afgørelse, som hidrører fra en kompetent myndighed, er der ikke fastsat en sådan betingelse for opretholdelse af denne person eller enhed på listen, eftersom opretholdelsen i det væsentlige udgør en forlængelse af den oprindelige opførelse og forudsætter, at risikoen for den pågældende persons eller enheds involvering i terroraktiviteter fortsat består, således som denne risiko oprindeligt blev fastslået af Rådet på grundlag af den nationale afgørelse, der tjente som grundlag for denne oprindelige opførelse (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 59-61, og af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 37-39).

- 44 Heraf følger for det første, at når Rådet, i forbindelse med, at det på grundlag af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 træffer afgørelse om at opretholde opførelsen af en person eller enhed, fortsat støtter sig på en national afgørelse, der hidrører fra en kompetent myndighed, er anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 relevant til støtte for et søgsmål, der er anlagt til prøvelse af en sådan afgørelse (jf. i denne retning dom af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 229 og 230), hvilket Rådet i øvrigt ikke har bestridt. Det kan i denne forbindelse tilføjes, at Domstolen ikke rejste tvivl om relevansen heraf, da den i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 38) fastslog, at Retten ikke begik nogen retlig fejl ved at undersøge afgørelserne om opretholdelse på listerne udelukkende i lyset af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931. Domstolen tog nemlig stilling til Rettens undersøgelse af Rådets begrundelsespligt, idet den således i det væsentlige fandt, at overholdelsen af begrundelsespligten skulle undersøges i lyset af de forhold, der henhører under artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, og den hjemviste desuden alle de øvrige anbringender til behandling ved Retten, herunder anbringenderne om tilsidesættelse af nævnte fælles holdnings artikel 1, stk. 3 og 4.
- 45 For det andet følger det heraf, at dette anbringende i den foreliggende sag vil blive behandlet alene i forhold til de nationale afgørelser, som dannede grundlag for den oprindelige opførelse af sagsøgeren i 2002, dvs.:
- kendelsen af 29. marts 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister
 - afgørelserne af 8. oktober 1997 og 31. oktober 2001 fra De Forenede Staters regering.
- 46 Argumenterne vedrørende de franske retsafgørelser, der blev truffet efter den oprindelige opførelse af sagsøgeren, og ligeledes de argumenter, der er anført til bestridelse af de afgørelser, der vedrører de skridt, der blev taget som følge af de ovenanførte afgørelser, som blev truffet af Det Forenede Kongeriges myndigheder i 2014 og af De Forenede Staters myndigheder i 2013 og 2019, samt de forhold, som Rådet selvstændigt lagde til grund, vil derimod blive behandlet i forbindelse med undersøgelsen af anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931.
- 47 Det samme gør sig gældende for argumenterne vedrørende de domme fra de tyrkiske sikkerhedsdomstole, som er anført i begrundelserne til retsakterne af 2014. Selv om visse uddrag af disse begrundelser kan give anledning til forvirring, for så vidt som der henvises til de tyrkiske sikkerhedsdomstoles domfældelser af PKK, hvoraf nogle er afsagt før 2002, og det formelt, efter opregningen af disse domfældelser, konkluderes, at der forelå afgørelser, der var truffet i medfør af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, kan det nemlig udledes af den generelle konklusion vedrørende den fornyede gennemgang af de omtvistede opførelser, i hvilken det alene anføres, at afgørelserne fra Det Forenede Kongerige og De Forenede Stater fortsat er i kraft, at alene sidstnævnte afgørelser blev taget i betragtning med henblik på ovenanførte bestemmelse i den fælles holdning, hvilket Rådet har bekræftet i svarskriftet, og hvilket sagsøgeren desuden har medgivet i replikken.

a) Det Forenede Kongeriges afgørelse

- 48 Sagsøgeren har bestridt, at kendelsen af 29. marts 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister kan anses for at være en afgørelse fra en kompetent myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, og har i denne forbindelse

påberåbt sig en række argumenter, der vedrører begrebet »kompetent myndighed«, de oplysninger, der kræves for at vise, at der er truffet en sådan afgørelse, og tidspunktet for de hændelser, der blev lagt til grund i denne kendelse.

1) Hvorvidt Det Forenede Kongeriges indenrigsminister kan anses for en »kompetent myndighed«

- 49 Sagsøgeren er af den opfattelse, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister ikke kan anses for en »kompetent myndighed« som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931. Indenrigsministeren er nemlig en administrativ og ikke en judiciel myndighed. Indenrigsministerens kendelser har karakter af administrative retsakter og vedtages ikke efter en procedure bestående af flere led, således som det er kendetegnende for strafferetlige afgørelser. Endvidere har de forbud, der udstedes ved disse kendelser, ubegrænset varighed, da de ikke undergives en periodisk fornyet gennemgang. Endelig råder indenrigsministeren over et vidt skøn, for så vidt som beføjelserne for Det Forenede Kongeriges parlament er begrænset til at foretage en fælles vurdering af de berørte organisationer uden at have kendskab til de fortrolige oplysninger, som indenrigsministeren har taget hensyn til.
- 50 Der mindes indledningsvis om, at Retten ved flere lejligheder har lagt til grund, at kendelsen af 29. marts 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister udgjorde en afgørelse fra en kompetent myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 (jf. i denne retning dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 144 og 145, af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 106, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 258-285, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 71-96, af 10.4.2019, Gamaa Islamiya Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 108-133, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 112).
- 51 Det følger nemlig af retspraksis, at selv om artikel 1, stk. 4, andet afsnit, i fælles holdning 2001/931 indeholder en præference for afgørelser hidrørende fra judicielle myndigheder, udelukker den ikke, at der tages hensyn til afgørelser hidrørende fra administrative myndigheder, når disse myndigheder i national ret for det første faktisk har beføjelse til at vedtage restriktive foranstaltninger over for grupperinger, der deltager i terrorisme, og disse myndigheder, selv om de blot er administrative, for det andet kan anses for at »tilsvare[...]« judicielle myndigheder (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 107, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 259, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 72, af 10.4.2019, Gamaa Islamiya Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 111, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 114).
- 52 Administrative myndigheder kan anses for at svare til judicielle myndigheder, når deres afgørelses faktiske og retlige momenter kan undergives retslig prøvelse (jf. i denne retning dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 145, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 260, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 73, af 10.4.2019, Gamaa Islamiya Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 112, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 115).

- 53 Den omstændighed, at retterne i den pågældende stat har beføjelser inden for bekæmpelse af terrorisme, indebærer derfor ikke, at Rådet ikke kan tage hensyn til afgørelser truffet af den nationale administrative myndighed, som har ansvar for at vedtage restriktive foranstaltninger vedrørende terrorisme (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 108, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 261, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 74, af 10.4.2019, Gamaa Islamyia Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 113, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 116).
- 54 Som det fremgår af begrundelsen til retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019, kan kendelser fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister imidlertid indbringes for Proscribed Organisations Appeal Commission (klagenævn vedrørende forbudte organisationer, herefter »POAC«), som træffer afgørelse vedrørende retlige og faktiske forhold i henhold til principperne om retslig prøvelse, og hver part kan appellere POAC's afgørelse med hensyn til et retligt spørgsmål for en appeldomstol, hvis parten får tilladelse af POAC selv eller i modsat fald af appeldomstolen (jf. i denne retning dom af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 262, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 75, af 10.4.2019, Gamaa Islamyia Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 114, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 117).
- 55 Under disse omstændigheder må kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister anses for at være vedtaget af en administrativ myndighed, der svarer til en judiciel myndighed, og dermed af en kompetent myndighed som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 (jf. i denne retning dom af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 263, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 76, af 10.4.2019, Gamaa Islamyia Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 115, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 118).
- 56 Det bemærkes endvidere, at artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 ifølge retspraksis ikke kræver, at den kompetente myndigheds afgørelse træffes inden for rammerne af en i snæver forstand strafferetlig proces, når blot den nationale procedure, henset til de formål, som fælles holdning 2001/931 forfølger, har til formål at bekæmpe terrorisme i vid forstand gennem vedtagelse af foranstaltninger med karakter af forebyggelse eller sanktion (jf. i denne retning dom af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 269-271, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 82-84, af 10.4.2019, Gamaa Islamyia Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 119-121, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 119).
- 57 I det foreliggende tilfælde fastsættes der i kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister foranstaltninger, der forbyder organisationer, som anses for terroristiske, og denne kendelse er derfor, således som det foreskrives i retspraksis, klart blevet truffet inden for rammerne af en national procedure, der principalt tager sigte mod at pålægge PKK foranstaltninger med karakter af forebyggelse eller sanktion, som et led i terrorbekæmpelse (jf. i denne retning dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 115, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 272 og 273, af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 84, af 10.4.2019, Gamaa Islamyia Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 121, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 120).

- 58 Det følger af ovenstående betragtninger, at de anfægtede retsakter ikke kan annulleres på det grundlag, at Rådet i begrundelserne til disse retsakter i forbindelse med opførelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister støttede sig på kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, som udgør en administrativ myndighed, og hvis afgørelser ikke er af strafferetlig karakter.
- 59 Denne konklusion afkræftes ikke af de øvrige argumenter, som sagsøgeren har fremført til støtte for dette anbringende.
- 60 Hvad for det første angår argumentet om, at der ikke har fundet en procedure bestående af flere led sted, således som det er tilfældet for retslige procedurer, følger det ikke af ordlyden af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, at den pågældende nationale afgørelse for at kunne tjene som grundlag for en opførelse skal afslutte en procedure, der har fundet sted i flere led (dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 124).
- 61 Under alle omstændigheder finder den procedure, der fører til, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister vedtager en kendelse om forbud, sted i flere led. For det første kræver et forbud, at den nævnte myndighed foretager en grundig undersøgelse af de beviser, som lægges til grund for den rimelige antagelse om, at den pågældende organisation er involveret i terrorisme. Disse beviser omfatter oplysninger fra offentlige informationskilder og efterretningstjenester. Endvidere vedtager Det Forenede Kongeriges indenrigsminister sin kendelse, efter at hele regeringen samt efterretningstjenesterne og politimyndighederne er blevet hørt. Endelig er en kendelse om forbud undergivet kontrol og godkendelse ved begge kamre i Det Forenede Kongeriges parlament som led i godkendelsesproceduren (dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 125-128).
- 62 Hvad for det andet angår argumentet om, at et forbud, der udstedes ved kendelse fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, har ubegrænset varighed, skal det dels fremhæves, at den omstændighed, at en sådan kendelse ikke er undergivet en forpligtelse til at foretage en årlig fornyet gennemgang, ikke er til hinder for, at Rådet støtter sig herpå i forbindelse med opførelsen af den enhed, som kendelsen er rettet mod, på listerne over indefrysning af midler, for så vidt som Rådet i henhold til dets forpligtelse til at foretage en fornyet gennemgang skal efterprøve, om denne afgørelse, andre afgørelser eller senere indtrufne faktiske forhold fortsat begrundes en sådan opførelse på det tidspunkt, hvor Rådet påtænker at opretholde den pågældende enhed på de nævnte lister (dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 131).
- 63 Dels kan en organisation eller person, der er berørt af en foranstaltning om forbud, i henhold til section 4 i Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme skriftligt indgive en ansøgning til indenrigsministeren med henblik på, at denne undersøger, om det er hensigtsmæssigt at fjerne den pågældende fra listen over forbudte organisationer, og ansøgeren kan, hvis indenrigsministeren afslår en sådan ansøgning, i henhold til section 5 i Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme indgive en klage til POAC, hvis afgørelser ligeledes kan appelleres (dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 132) (jf. præmis 54 ovenfor).
- 64 Heraf følger, at selv om der i Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme ikke foreskrives en årlig fornyet gennemgang af kendelser om forbud, der vedtages af Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, har sådanne kendelser ikke ubegrænset virkning.

- 65 Hvad for det tredje angår argumentet om, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister råder over et vidt skøn i forbindelse med forbud mod terrororganisationer, skal det fremhæves, at indenrigsministeren ikke vedtager sine kendelser om forbud ud fra politiske overvejelser, men under anvendelse af de bestemmelser i national ret, som definerer terrorhandlinger, således som det følger af section 3 i Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme. Den omstændighed, at det i denne bestemmelse er angivet, at indenrigsministeren skal forbyde en enhed, såfremt ministeren »antager, at den er involveret i terroraktiviteter«, vedrører, i modsætning til, hvad sagsøgeren har anført i forhold til nævnte bestemmelse, kravet til bevisets styrke for opførelse af enheden (jf. i denne retning dom af 13.12.2016, Al-Ghabra mod Kommissionen, T-248/13, EU:T:2016:721, præmis 112-119), og vil desto mindre kunne muliggøre en skønsmæssig vurdering, som dette krav til bevisets styrke indebærer en større grad af overbevisning – og dermed af præcision og begrundelse – end det krav, der består i mistanke alene (jf. i denne retning dom af 13.12.2016, Al-Ghabra mod Kommissionen, T-248/13, EU:T:2016:721, præmis 114 og 115).
- 66 Det kan tilføjes, at det vide skøn, som Det Forenede Kongeriges indenrigsminister råder over, under alle omstændigheder begrænses ved den parlamentariske kontrol og godkendelse, som ministerens udkast til kendelser er undergivet. Retten har således tidligere haft lejlighed til netop i forhold til udkast til kendelser fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister at fastslå for det første, at alle medlemmer af Underhuset – der er ét af de to kamre i Det Forenede Kongeriges parlament, som skal godkende et udkast til kendelse – modtager et sammendrag af de faktiske omstændigheder for så vidt angår hver enkelt af de organisationer, der optræder på listen i udkastet til kendelse, hvilket indebærer muligheden for Underhuset for en individuel behandling, for det andet, at drøftelserne i Underhuset faktisk vedrører individuelle organisationer, således som det i øvrigt fremgår af dette kammers stillingtagen med hensyn til PKK under de parlamentariske drøftelser, der førte til godkendelse af kendelsen af 2001, som sagsøgeren i den foreliggende sag har gengivet i stævningen, og for det tredje, at det under alle omstændigheder står Underhuset frit at afslå at godkende udkastet til kendelse (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 122; jf. ligeledes i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 136 og 137).
- 67 Det følger af alt det ovenstående, at samtlige argumenter, der er anført med henblik på at bestride, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister kan anses for at være en »kompetent myndighed« som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, skal forkastes.

2) Om de »præcise oplysninger eller forhold, der viser, at der er truffet en afgørelse af en kompetent myndighed«

- 68 Sagsøgeren har i det væsentlige foreholdt Rådet ikke at have henvist til præcise oplysninger eller forhold, der viser, at kendelsen fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister udgjorde en afgørelse truffet af en kompetent myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931. Denne kritik omfatter ifølge sagsøgerens skriftlige indlæg tre klagepunkter. For det første angav Rådet ikke grundene til, at det anså Det Forenede Kongeriges indenrigsminister som en »kompetent myndighed«. For det andet indeholder de anfægtede retsakter ingen beskrivelse af den begrundelse, som lå til grund for kendelsen af 2001. For det tredje angives i disse retsakter heller ikke grundene til, at Rådet fandt, at de pågældende faktiske omstændigheder henhørte under begrebet terrorhandling som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931.

- 69 Hvad angår det første klagepunkt henhører dette under en formel kritik af overholdelsen af begrundelsespligten (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 329-333) og vil derfor blive behandlet i forbindelse med anbringendet om tilsidesættelse af denne forpligtelse (jf. præmis 221-224 nedenfor).
- 70 Hvad angår de to øvrige klagepunkter skal der indledningsvis erindres om indholdet af de uddrag af begrundelserne til de anfægtede retsakter, som er forbeholdt kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister.
- 71 Rådet angav i retsakterne af 2014, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, henset til PKK's udførelse af terrorhandlinger og denne enheds deltagelse i sådanne handlinger, havde forbudt PKK, eftersom denne var en organisation, der var involveret i terrorhandlinger. Rådet udledte heraf, efter ligeledes at have henvist til andre nationale afgørelser, at der var blevet truffet afgørelser af kompetente myndigheder som omhandlet i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 (begrundelsen, s. 4).
- 72 I retsakterne af 2015-2017 og i afgørelserne af 2019 – hvortil begrundelserne i denne henseende er de samme – anførte Rådet, at det havde baseret sig på den omstændighed, at der fandtes afgørelser, som det anså for at udgøre afgørelser fra en kompetent myndighed i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, heriblandt kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister. Rådet præciserede, at det havde undersøgt de faktiske oplysninger, som lå til grund for disse afgørelser, og konstateret, at disse omstændigheder faktisk var omfattet af begrebet »terrorhandlinger« og begrebet »grupper og enheder involveret i terrorhandlinger« i den forstand, hvori disse udtryk er anvendt i artikel 1, stk. 2 og 3, i fælles holdning 2001/931 (begrundelsen, punkt 1-6). I bilag A til begrundelsen vedrørende den nævnte kendelse anførte Rådet desuden bl.a., at denne kendelse var blevet afsagt i 2001, idet Det Forenede Kongeriges daværende indenrigsminister havde grund til at antage, at PKK havde begået og deltaget i terrorhandlinger i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 (punkt 3, 4 og 16). Rådet præciserede, at de omhandlede terrorhandlinger omfattede terrorangreb, som var blevet tilskrevet PKK siden 1984, og at PKK i starten af 1990'erne havde ført en terrorkampagne, der var rettet mod vestlige interesser og investeringer, med det formål at øge presset på den tyrkiske regering, og som omfattede bortførelse af vestlige turister og, i 1993-1994, angreb på et raffinaderi og angreb mod turistfaciliteter, som førte til udenlandske turisternes død. Rådet anførte, at selv om PKK syntes at have bragt denne kampagne til ophør i perioden fra 1995 til 1999, havde organisationen i denne periode fortsat truet tyrkiske turistfaciliteter. Rådet angav, at det var af den opfattelse, at disse omstændigheder var omfattet af de formål, der er nævnt i artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. i) og ii), i fælles holdning 2001/931, og de voldshandlinger, der er opregnet i artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra a), c), d), f), g) og i), i fælles holdning 2001/931 (punkt 16).
- 73 Det skal dernæst bemærkes, at det følger af retspraksis, at de »præcise oplysninger eller forhold«, der kræves i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, skal vise, at der over for de berørte personer eller enheder er truffet en afgørelse af en national myndighed, der svarer til definitionen i denne bestemmelse, på en sådan måde, at disse personer eller enheder bl.a. er i stand til at identificere denne afgørelse, men disse oplysninger eller forhold skal ikke vedrøre afgørelsens indhold (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 148 og den deri nævnte retspraksis).

- 74 Heraf følger, at Rådet i den foreliggende sag kan anses for i retsakterne af 2014 at have givet »[tilstrækkeligt] præcise oplysninger« med hensyn til kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, idet det angav den nøjagtige dato for den nævnte kendelse, dens ophavsmand og dens retsgrundlag, i det foreliggende tilfælde Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme.
- 75 Det samme gør sig gældende for retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019, som indeholder de samme angivelser med hensyn til den nøjagtige dato for, ophavsmanden til og retsgrundlaget for kendelsen af 2001.
- 76 Følgelig skal samtlige argumenter, der er anført til bestridelse af Rådets overholdelse af kravene om »præcise oplysninger eller forhold, der viser, at der er truffet en afgørelse af en kompetent myndighed«, i henhold til artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, forkastes.

3) Om tidspunktet for de terrorhandlinger, der udgjorde grundlaget for, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister forbød PKK

- 77 Den kritik, hvorefter kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister var støttet på hændelser, der lå for langt tilbage i tiden til, at der gyldigt kunne tages hensyn til dem på grundlag af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, er alene blevet rejst i sag T-148/19.
- 78 Det skal indledningsvis præciseres, at den »tidsmæssige afstand«, der skal vurderes i den foreliggende sag, vedrører det tidsrum, der adskiller de hændelser, som der blevet taget hensyn til i kendelsen af 2001, og tidspunktet for afsigelsen af kendelsen, således som sagsøgeren i øvrigt med rette har gjort gældende.
- 79 For så vidt som dette argument er fremført til støtte for anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, skal der nemlig her alene tages stilling til, hvorvidt kendelsen af 2001 kan anses for en »afgørelse fra en kompetent myndighed« som omhandlet i denne bestemmelse, navnlig hvad angår tidspunktet for de hændelser, som der tages hensyn til i kendelsen (jf. i denne retning generaladvokat Sharpstons forslag til afgørelse Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2016:723, punkt 80), idet det præciseres, at spørgsmålet om den tidsmæssige afstand mellem på den ene side de hændelser, der er omhandlet i den nævnte kendelse, og vedtagelsen af denne og, på den anden side, de afgørelser om at opretholde opførelsen på listen, som anfægtes i den foreliggende sag, vil blive behandlet i forbindelse med anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931.
- 80 Hvad angår vurderingen af den omhandlede tidsmæssige afstand i den foreliggende sag kan det konstateres, at de seneste omstændigheder, som der blev taget hensyn til i kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, som beskrevet i afgørelserne af 2019, og som bestod i trusler om angreb mod tyrkiske turistfaciliteter, omfatter en periode fra 1995 til 1999 (jf. præmis 72 ovenfor). Der mindes endvidere om, at det ikke tilkommer Rådet at kontrollere, om de forhold, der blev lagt til grund i de nationale afgørelser om domfældelse, som dannede grundlag for den oprindelige opførelse, er reelle (jf. præmis 37 ovenfor), som f.eks. kendelsen af 2001. Det fremgår nemlig af fast retspraksis, at denne kendelse skal sidestilles med en afgørelse om domfældelse, eftersom den er endelig, idet den ikke skal efterfølges af en undersøgelse, og idet den har til formål at forbyde de berørte personer eller enheder i Det Forenede Kongerige med

strafferetlige konsekvenser for de personer, der i større eller mindre grad har en tilknytning til disse (jf. dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 155 og 156 og den deri nævnte retspraksis).

- 81 Heraf følger, at der i den foreliggende sag kan tages hensyn til de omhandlede trusler om angreb, til trods for, at sagsøgeren har bestridt, at disse trusler faktisk fandt sted, idet denne har gjort gældende, at begrundelserne ikke indeholder nogen oplysning eller noget argument til understøttelse af truslerne. Det følger ligeledes heraf, at den tidsmæssige afstand mellem de seneste omstændigheder, som der blev taget hensyn til (1999), og tidspunktet for afsigelsen af kendelsen af 2001 er cirka to år. En sådan tidsmæssig afstand på mindre end fem år anses imidlertid ikke for at være for stor (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 208 og den deri nævnte retspraksis).
- 82 Artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 er dermed ikke blevet tilsidesat som følge af tidspunktet for de hændelser, der blev lagt til grund i den kendelse af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, som blev taget i betragtning i henhold til denne bestemmelse.
- 83 Det følger således af alt det ovenstående, at de klagepunkter, der er rettet mod den omstændighed, at de anfægtede retsakter er støttet på kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, skal forkastes.

b) De Forenede Staters afgørelser

- 84 Sagsøgeren har bestridt, at afgørelserne af 1997 og 2001 fra De Forenede Staters myndigheder kan anses for afgørelser fra en kompetent myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, og har i denne forbindelse påberåbt sig en række argumenter, der vedrører begrebet »kompetent myndighed« og de oplysninger, der kræves for at vise, at der er truffet sådanne afgørelser.
- 85 Der mindes i denne henseende om den nu faste retspraksis, hvorefter begrebet »kompetent myndighed«, der anvendes i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, ikke er begrænset til medlemsstaternes myndigheder, men principielt ligeledes kan omfatte tredjelandes myndigheder (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 22, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 244, og af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 43).
- 86 Denne fortolkning er begrundet dels i ordlyden af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, der ikke begrænser begrebet »kompetent myndighed« til medlemsstaternes myndigheder, dels i formålet med denne fælles holdning, som er blevet vedtaget med henblik på at gennemføre De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1373 (2001), med hvilken det tilsigtes at intensivere bekæmpelsen af terrorisme på verdensplan gennem et systematisk og tæt samarbejde mellem samtlige stater (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 23, af 14.12.2018, Hamas mod Rådet, T-400/10 RENV, EU:T:2018:966, præmis 245, og af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 44).
- 87 I henhold til ligeledes fast retspraksis påhviler det imidlertid Rådet at kontrollere, inden det støtter sig på en afgørelse fra en myndighed i et tredjeland, om denne afgørelse er blevet truffet under overholdelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 24 og 31, og af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 58).

- 88 Der skal således indledningsvis foretages en undersøgelse af de argumenter, hvormed sagsøgeren har bestridt denne kontrol, således som den blev foretaget af Rådet i den foreliggende sag. Det skal i denne henseende præciseres, at nødvendigheden af at foretage denne kontrol bl.a. følger af formålet med det i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 fastsatte krav om, at den oprindelige opførelse af en person eller enhed på listen over indefrysning af midler skal være støttet på en afgørelse truffet af en kompetent myndighed. Formålet med dette krav er nemlig at beskytte de berørte personer eller enheder ved at sikre, at den oprindelige opførelse af dem på denne liste alene sker på et tilstrækkeligt solidt faktisk grundlag (jf. i denne retning dom af 15.11.2012, Al-Aqsa mod Rådet og Nederlandene mod Al-Aqsa, C-539/10 P og C-550/10 P, EU:C:2012:711, præmis 68). Dette formål kan imidlertid kun opfyldes, hvis de afgørelser fra tredjelande, hvorpå Rådet støtter de oprindelige opførelser af personer eller enheder på den omtvistede liste, træffes under overholdelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 26).
- 89 I den foreliggende sag anførte Rådet, i bilag C til begrundelserne vedrørende afgørelsen om udpegelse af PKK som FTO og afgørelsen om udpegelse som SDGT fra De Forenede Staters myndigheder, idet dette bilag er det samme i retsakterne af 2015-2017 og i afgørelserne af 2019, bl.a., at udpegelsen som FTO var blevet besluttet den 8. oktober 1997, og at udpegelsen som SDGT var blevet besluttet den 31. oktober 2001 (punkt 3 og 4).
- 90 Rådet anførte endvidere, at De Forenede Staters udenrigsminister af egen drift efter fem år foretager en fornyet gennemgang af udpegelser som FTO, såfremt udpegelsen ikke i mellemtiden har været genstand for en anmodning om ophævelse. Den berørte enhed kan hvert andet år anmode om, at udpegelsen ophæves, ved at fremlægge beviser, der godtgør, at de omstændigheder, der lå til grund for afgørelsen om udpegelse som FTO, har ændret sig væsentligt. De Forenede Staters udenrigsminister og United States Congress (De Forenede Staters Kongres, Amerikas Forenede Stater) kan desuden af egen drift ophæve en afgørelse om udpegelse som FTO. Den berørte enhed kan endvidere iværksætte appel til prøvelse af en afgørelse om udpegelse som FTO til Circuit Court of Appeals for the District of Columbia (den føderale appeldomstol i District of Columbia, De Forenede Stater). Hvad angår udpegelserne som SDGT anførte Rådet, at disse udpegelser ikke er genstand for en regelmæssig fornyet gennemgang, men at de kan indbringes for de føderale retter og domstole (punkt 8-11 i bilag C til begrundelserne). Rådet konstaterede desuden, at udpegelsen af sagsøgeren som FTO og som SDGT ikke var blevet indbragt for De Forenede Staters retter og domstole, og at disse afgørelser ikke var genstand for verserende søgsmål (punkt 11 og 12 i bilag C til begrundelserne). Henset til muligheden for fornyet gennemgang og beskrivelsen af de tilgængelige retsmidler var Rådet af den opfattelse, at den gældende lovgivning i De Forenede Stater sikrer beskyttelsen af retten til forsvar og retten til effektiv domstolsbeskyttelse (punkt 13 i bilag C til begrundelserne).
- 91 Retten har imidlertid tidligere, i flere domme, hvori den tog stilling til begrundelser, der var identiske med dem, der er knyttet som bilag til retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019, haft lejlighed til at fastslå, at disse begrundelser ikke var tilstrækkelige til, at det kunne fastslås, at Rådet havde foretaget den fornødne kontrol for så vidt angår overholdelsen af princippet om retten til forsvar i Amerikas Forenede Stater (dom af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 54-65, af 10.4.2019, Gamaa Islamyia Egypt mod Rådet, T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 93-104, og af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 65-76). Desuden fastslog Domstolen i den eneste appeldom, hvori den har taget stilling til et anbringende, der er fremsat for at kritisere Rettens analyse med hensyn til, at Rådet har støttet sig på de amerikanske afgørelser (dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18,

EU:T:2019:557), at denne kritik skulle afvises, og at Rettens analyse i den appellerede dom havde retskraft (dom af 23.11.2021, Rådet mod Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, præmis 36-40 og 82).

- 92 Princippet om iagttagelse af retten til forsvar indebærer nemlig ifølge retspraksis, at personer, der er omfattet af afgørelser, som i væsentlig grad berører deres interesser, skal have mulighed for at gøre deres synspunkter gældende vedrørende de forhold, der er lagt dem til last som grundlag for de pågældende afgørelser. Når der er tale om foranstaltninger, med hvilke det tilsigtes at opføre navnene på personer eller enheder på en liste om indefrysning af midler, indebærer det nævnte princip, at begrundelsen for disse foranstaltninger bliver meddelt disse personer eller enheder samtidig med eller umiddelbart efter vedtagelsen af foranstaltningerne (jf. dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 65 og 66 og den deri nævnte retspraksis).
- 93 For så vidt angår den lovgivning i De Forenede Stater, der gælder for afgørelser om udpegelse som SDGT, og som lå til grund for afgørelsen af 2001, indeholder den generelle beskrivelse, som Rådet fremlagde i begrundelserne, imidlertid ingen konstatering af nogen forpligtelse for De Forenede Staters myndigheder til at meddele de berørte en begrundelse, endsiige til at offentliggøre disse afgørelser, hvilket var til hinder for, at det kunne antages, at princippet om retten til forsvar var blevet iagttaget (jf. i denne retning dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 69 og 70).
- 94 Hvad angår den lovgivning, der gælder for afgørelser om udpegelse som FTO, og som lå til grund for afgørelsen af 1997, fastsætter denne ganske vist, at de pågældende afgørelser skal offentliggøres i Federal Register. Det fremgår imidlertid ikke af begrundelserne, at der i denne offentliggørelse indgår nogen form for begrundelse ud over afgørelsernes konklusion – således som de udtræk fra Federal Register, der er blevet meddelt som bilag til svarskriftet i sag T-316/14 RENV, i øvrigt bevidner – eller at sagsøgeren på nogen måde har fået nogen form for begrundelse (jf. i denne retning dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 71-75). Den »administrative sagsakt« fra De Forenede Staters udenrigsministerium vedrørende PKK, der er fra 2013 eller 2019, og som De Forenede Staters myndigheder angiveligt er i besiddelse af, og som der henvises til i begrundelserne, er nemlig udarbejdet væsentligt senere end afgørelserne af 1997 og 2001 fra De Forenede Stater, og der er intet, der tyder på, at den indeholder oplysninger om disse afgørelser eller begrundelsen hertil. Desuden har Rådet på ingen måde angivet de nærmere betingelser for aktindsigt i denne administrative sagsakt, idet det har begrænset sig til – i øvrigt alene i sine skriftlige indlæg – at anføre, at sagsøgeren ikke har udøvet sin ret til aktindsigt i den nævnte sagsakt.
- 95 En sådan offentliggørelse af konklusionen til afgørelsen af 1997 i Federal Register og dermed den i begrundelserne blotte angivelse af denne offentliggørelse er imidlertid ikke tilstrækkeligt til, at det kan fastslås, at Rådet har foretaget den fornødne kontrol for så vidt angår overholdelsen af princippet om retten til forsvar i Amerikas Forenede Stater (dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 76).
- 96 Heraf følger, at det i den foreliggende sag, i lighed med, hvad Retten fastslog i dom af 6. marts 2019, Hamas mod Rådet (T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 65), af 10. april 2019, Gamaa Islamiya Egypt mod Rådet (T-643/16, EU:T:2019:238, præmis 104), og af 4. september 2019, Hamas mod Rådet (T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 76), skal fastslås, at De Forenede Staters afgørelser ikke kunne tjene som grundlag for retsakterne af 2015-2017 og

afgørelserne af 2019 som afgørelser truffet af kompetente myndigheder i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, uden at det er fornødent at efterprøve spørgsmålet om, hvorvidt retten til en effektiv domstolsbeskyttelse er blevet overholdt.

- 97 Hvad angår retsakterne af 2014 er disse desto mere behæftet med den samme mangel, som Rådet begrænsede sig til i de tilsvarende begrundelser at nævne den retslige og administrative kontrol, som de pågældende afgørelser kan gøres til genstand for, uden at henvise til nogen forpligtelse for De Forenede Staters myndigheder til at meddele de berørte en begrundelse, endside til at offentliggøre disse afgørelser. Det kan endvidere noteres, at Rådet i forbindelse med, at det henviste til De Forenede Staters afgørelser i retsakterne af 2014, end ikke angav datoen for disse afgørelser, hvoraf det følger, at disse retsakter heller ikke overholder kravene i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 med hensyn til fremlæggelse af præcise oplysninger, der viser, at der er truffet en afgørelse af en kompetent myndighed (jf. præmis 74 og 75 ovenfor).
- 98 Det følger af alt det ovenstående, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 skal tages til følge, for så vidt som de anfægtede retsakter er støttet på afgørelserne af 1997 og 2001 fra De Forenede Stater, men forkastes, for så vidt som disse retsakter er støttet på kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister.

2. Om anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931

- 99 Henset til, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 skal tages til følge for så vidt angår afgørelserne af 1997 og 2001 fra De Forenede Stater, vil dette anbringende ikke blive behandlet, for så vidt som det er anført for at bestride, at de hændelser, der blev lagt til grund i disse afgørelser, kan anses for terrorhandlinger.
- 100 Sagsøgeren har i sag T-316/14 RENV og sag T-148/19 fremført to typer argumenter til støtte for anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, hvormed det for nogles vedkommende generelt bestrides, at der med handlinger, der udføres i forbindelse med en væbnet konflikt med henblik på selvbestemmelse, forfølges et terrorrelateret formål, mens det for andres vedkommende mere specifikt bestrides, at visse af de handlinger, der er anført i begrundelserne, forfulgte de terrorrelaterede formål, der uddybes i den nævnte bestemmelse. Sagsøgeren har ligeledes, alene i sag T-148/19, gjort gældende, at PKK ikke kan anses for en »terroristgruppe« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, eftersom PKK ikke udgør en struktureret sammenslutning, der handler i forening med det formål at begå terrorhandlinger.
- 101 For så vidt som Rådet i sag T-148/19 har bestridt såvel, at dette anbringende kan antages til realitetsbehandling, som dets relevans, skal der indledningsvis foretages en undersøgelse af disse aspekter, hvorefter det undersøges, om anbringendet kan tages til følge.

a) Hvorvidt anbringendet kan antages til realitetsbehandling

- 102 Rådet har gjort gældende, at dette anbringende ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som det på ingen måde er understøttet af beviser.
- 103 Denne formalitetsindsigelse skal forkastes.

- 104 Ifølge artikel 21, stk. 1, i statuttet for Domstolen, der i medfør af samme statuts artikel 53, stk. 1, og procesreglementets artikel 76, litra d), finder anvendelse på sager for Retten, skal en stævning nemlig angive søgsmålets genstand og indeholde de fremsatte anbringender og argumenter samt en kort fremstilling af de nævnte anbringender. Ifølge fast retspraksis skal denne angivelse være tilstrækkeligt klar og præcis til, at sagsøgte kan forberede sit forsvar, og at Retten kan træffe afgørelse i sagen, i givet fald uden andre oplysninger. Af retssikkerheds- og retsplejehensyn er det en forudsætning for, at en sag kan antages til realitetsbehandling, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, eventuelt kortfattet, men dog på en sammenhængende og forståelig måde, fremgår af selve stævningen. Hertil kræves bl.a., at sagsøger til støtte for det fremsatte anbringende fremfører en argumentation, der sætter såvel sagsøgte som Unionens retsinstanser i stand til at forstå det og at tage til genmæle heroverfor (jf. i denne retning dom af 25.1.2018, BSCA mod Kommissionen, T-818/14, EU:T:2018:33, præmis 94-96 og den deri nævnte retspraksis).
- 105 Derimod kræves det ikke, at sagsøgeren fremlægger beviser til støtte for det påberåbte anbringende, idet spørgsmålet om, hvorvidt anbringendet er understøttet af sådanne beviser, henhører under vurderingen af, om det kan tages til følge, og idet mangel på sådanne beviser kan føre til, at det forkastes som ugrundet. Henvisningen i den ovenfor anførte retspraksis til de »faktiske omstændigheder«, der kortfattet skal fremgå af stævningen, vedrører nemlig den faktuelle begrundelse, som skal gøre stævningen forståelig, uafhængigt af, om denne faktuelle begrundelse er godtgjort ved hjælp af beviser (jf. præmis 104 ovenfor).
- 106 I den foreliggende sag har sagsøgeren imidlertid fremført udførlig argumentation til støtte for det første anbringende, eftersom der er afsat mere end 60 punkter i stævningen i sag T-148/19 hertil, hvilket Rådet i øvrigt ikke har bestridt og desuden har taget hensyn til, idet det udførligt har taget til genmæle over for hvert af de argumenter, som sagsøgeren har fremført til støtte for dette anbringende. Anbringendet skal følgelig antages til realitetsbehandling.

b) Hvorvidt anbringendet er relevant

- 107 Sagsøgeren har gjort gældende, at PKK ikke udgør en struktureret sammenslutning, der handler i forening med det formål at begå terrorhandlinger. PKK betegner ifølge sagsøgeren på én gang et struktureret parti inden for en »helhed« med flere lag, selve »helheden« og den kurdiske arbejderbevægelse, og Rådet gjorde det i afgørelserne af 2019 ikke klart, hvilken af disse begrebsdannelser det havde til hensigt at opretholde på de omtvistede lister. Ifølge sagsøgeren kan hverken »helheden«, som betegner en flerhed af partier og andre former for selvstændigt organiserede grupperinger, eller den kurdiske arbejderbevægelse, hvis medlemmer sagsøgeren hverken direkte eller indirekte kontrollerer, anses for en struktureret sammenslutning og dermed heller ikke for en terroristgruppe. Hvad angår PKK har denne enhed i sin egenskab af parti inden for »helheden« – selv om den er tilstrækkeligt struktureret – ikke til formål at begå terrorhandlinger og begår ikke sådanne handlinger.
- 108 Rådet er af den opfattelse, at dette klagepunkt, som er fremsat til støtte for dette anbringende, er irrelevant, eftersom det følger af ordlyden af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, at kvalificeringen som »terroristgruppe« – og navnlig som »gruppe« – i denne bestemmelses forstand ikke udgør en betingelse for anvendelse af nævnte fælles holdning.

- 109 Det fremgår ganske vist af ordlyden af fælles holdning 2001/931, at kvalificeringen som »terroristgruppe« som omhandlet i artikel 1, stk. 3, andet afsnit, i nævnte fælles holdning, dvs. »en struktureret sammenslutning bestående af mere end to personer, som har bestået i et vist tidsrum, og som handler i forening med det formål at begå terrorhandlinger«, ikke udgør en generel betingelse for anvendelse af den fælles holdning.
- 110 Fælles holdning 2001/931 finder nemlig, som angivet i artikel 1, stk. 2, heri, anvendelse på fysiske personer samt grupper og enheder, idet der i øvrigt ikke sondres mellem grupper og enheder på den liste, der er knyttet som bilag til den fælles holdning og til afgørelserne af 2019, og hvorpå »fysiske personer« er opført i et første punkt, og »grupper og enheder« i et andet punkt. Definitionen af »terroristgruppe« i artikel 1, stk. 3, andet afsnit, i fælles holdning 2001/931, har alene til formål at præcisere to specifikke terrorrelaterede formål, nærmere bestemt »ledelse af en terroristgruppe« [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra j), i fælles holdning 2001/931] og »deltagelse i en terroristgruppes aktiviteter« [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra k), i fælles holdning 2001/931], som ikke udtømmer anvendelsesområdet for den fælles holdning, og som Rådet i øvrigt ikke anvendte i afgørelserne af 2019 hvad angår PKK (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 253).
- 111 Heraf følger, at det, for så vidt som sagsøgeren i overensstemmelse med forskrifterne i fælles holdning 2001/931 er opført på de omtvistede lister som »gruppe og enhed« og på ingen måde har bestridt kvalificeringen som »enhed«, er irrelevant, at PKK, således som sagsøgeren har gjort gældende, ikke udgør en »terroristgruppe«.
- 112 Dette anbringende skal således forkastes som irrelevant, for så vidt som det er anført for at kritisere, at sagsøgeren er blevet anset for en »terroristgruppe«.
- 113 Det skal derimod for at imødegå Rådets argument om, at det ikke tilkom Rådet at kontrollere den af den kompetente nationale myndighed foretagne vurdering af de faktiske omstændigheder, præciseres, at en sådan forpligtelse påhviler Rådet, og at sagsøgerens argumenter dermed er relevante, for så vidt som de er anført for at bestride udfaldet af den kontrol af overensstemmelsen mellem de retsakter, som de nationale myndigheder tog i betragtning, og den definition af terrorhandlinger, der er fastsat i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931.
- 114 Som det følger af ordlyden af artikel 1, stk. 4, første afsnit, i fælles holdning 2001/931, hvori der bl.a. henvises til en »dom« for »en terrorhandling eller forsøg på at begå, deltage i eller lette gennemførelsen af en sådan handling«, skal Rådet nemlig kontrollere, om de handlinger, som de nationale myndigheder har lagt til grund, rent faktisk svarer til terrorhandlinger som defineret i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 (jf. i denne retning dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 191). Denne kontrol er desto mere påkrævet, som definitionen af terrorhandlinger, således som det fremgår af visse klagepunkter, som sagsøgeren har rejst, varierer fra stat til stat og ikke nødvendigvis i alle henseender svarer til den definition, der er anvendt i fælles holdning 2001/931.
- 115 Hvis den berørte enhed ikke under proceduren for Rådet på fyldestgørende vis har bestridt, at den nationale afgørelse vedrører terrorhandlinger som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, er Rådet imidlertid ikke forpligtet til at udtale sig mere udførligt om dette spørgsmål, og en oplysning i begrundelserne om, at det har kontrolleret, hvorvidt de grunde, der har haft afgørende betydning for de kompetente nationale myndigheders afgørelser, er omfattet af

definitionen af terrorisme i fælles holdning 2001/931, er tilstrækkelig (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 162 og 163 og den deri nævnte retspraksis).

- 116 Det skal ligeledes præciseres, at denne kontrol, som Rådet skal foretage i henhold til artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, udelukkende vedrører de hændelser, der er lagt til grund i de afgørelser fra de nationale myndigheder, som har dannet grundlag for den oprindelige opførelse af den pågældende enhed. Som det fremgår af dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet (T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 168 og 276), skal Rådet nemlig, når det opretholder en enheds navn på listerne over indefrysning af midler i forbindelse med den fornyede gennemgang, som det foretager på grundlag af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, godtgøre, ikke at enheden har begået terrorhandlinger som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i nævnte fælles holdning, men at risikoen for, at enheden er involveret i sådanne handlinger fortsat består, hvilket ikke nødvendigvis indebærer, at enheden begår de nævnte handlinger.
- 117 Hvis det kan fastslås, at PKK har begået terrorhandlinger efter den oprindelige opførelse af denne enhed, begrundes dette imidlertid desto mere, at opførelsen af enheden opretholdes.
- 118 Det følger af alt det ovenstående, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 er irrelevant, for så vidt som det vedrører kvalificeringen af sagsøgeren som »terroristgruppe« og de handlinger, der blev lagt til grund ved opretholdelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister i forbindelse med den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i henhold til artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, men at dette anbringende derimod er relevant, for så vidt som det er anført for at bestride, at de hændelser, der blev lagt til grund i de afgørelser fra de nationale myndigheder, som dannede grundlag for den oprindelige opførelse af sagsøgeren, kan anses for terrorhandlinger.

c) Hvorvidt anbringendet kan tages til følge

1) Om argumentationen om, at de formål, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, skal fortolkes i lyset af den legitime væbnede konflikt med henblik på det kurdiske folks selvbestemmelse

- 119 Det skal indledningsvis fremhæves, at selv om sagsøgeren har frafaldet det første anbringende i sag T-316/14 RENV om tilsidesættelse af de internationale regler om væbnede konflikter (jf. præmis 28 ovenfor), har denne fastholdt sine argumenter om, at det er nødvendigt at tage hensyn til, at der består en væbnet konflikt, ved fortolkningen og anvendelsen af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931.
- 120 Sagsøgeren har således bestridt, at de handlinger, som Rådet har tilskrevet denne, blev begået med et terrorrelateret formål for øje, og har påberåbt sig den væbnede konflikt mellem denne og Republikken Tyrkiet. Det er ifølge sagsøgeren af afgørende betydning, at der tages hensyn til den sammenhæng, som de anfægtede retsakter indgår i, dvs. den legitime væbnede konflikt, der består mellem PKK og de tyrkiske myndigheder med henblik på det kurdiske folks selvbestemmelse, eftersom brug af vold i princippet er tilladt under væbnede konflikter i henhold til de internationale regler. I overensstemmelse med artikel 3, stk. 5, TEU og artikel 21 TEU skal artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 nemlig fortolkes på baggrund af folkeretten i sager om selvbestemmelse, den humanitære folkeret og de grundlæggende værdier, der gælder for demokratiet og retsstaten.

- 121 Sagsøgeren har herved bestridt, at de handlinger, der er blevet tilskrevet denne, havde terrorrelaterede formål, og har fremhævet den nødvendige sondring mellem at udføre en handling og at udføre den med et terrorrelateret formål for øje. Navnlig havde sagsøgeren hverken til hensigt at destabilisere eller ødelægge den tyrkiske stat, men havde alene til hensigt at forbedre den og i højere grad bringe den i overensstemmelse med de demokratiske principper, der er vedtaget i Unionen, herunder den grundlæggende ret til selvbestemmelse. Sagsøgeren havde desuden til hensigt at tvinge den tyrkiske regering til at anerkende en bedre retsstilling for kurderne, således at dennes bestræbelser ikke kunne anses for uretmæssige. Endelig har sagsøgeren gjort gældende, at ingen af de handlinger, der er blevet tilskrevet denne, var rettet mod civilbefolkningen, idet de alene var rettet mod legitime militære mål, selv om de undertiden medførte civile tab.
- 122 Der mindes i denne henseende om, at det fremgår af såvel Domstolens som Rettens praksis, at forekomst af væbnede konflikter som defineret i humanitær folkeret ikke udelukker, at de EU-retlige bestemmelser om forebyggelse af terrorisme, såsom fælles holdning 2001/931, kan anvendes på eventuelle terrorhandlinger, der er begået i en sådan sammenhæng (dom af 14.3.2017, A m.fl., C-158/14, EU:C:2017:202, præmis 97 og 98; jf. ligeledes dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 294 og den deri nævnte retspraksis).
- 123 For det første foretages der nemlig i fælles holdning 2001/931 ikke nogen sondring for så vidt angår dens anvendelsesområde i forhold til, om den pågældende handling er begået inden for rammerne af en væbnet konflikt i den humanitære folkerets forstand eller ej. For det andet er Unionens og dens medlemsstaters mål at bekæmpe terrorisme, uanset de former, den måtte antage, i overensstemmelse med målene i den gældende folkeret (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 58).
- 124 Sagsøgeren har i øvrigt ikke bestridt anvendelsen af fælles holdning 2001/931 i tilfælde af væbnet konflikt, men er i det væsentlige af den opfattelse, at bestemmelserne heri skal fortolkes under hensyntagen til, at den væbnede konflikt, som denne fører mod de tyrkiske myndigheder med henblik på det kurdiske folks selvbestemmelse, er legitim.
- 125 Det skal, i overensstemmelse med, hvad sagsøgeren har anført, anerkendes, at det sædvaneretlige selvbestemmelsesprincip, der bl.a. er nævnt i artikel 1 i De Forenedes Nationers pagt, undertegnet i San Francisco den 26. juni 1945, er et folkeretligt princip, der gælder for alle ikke-selvstyrende områder og for alle folk, der endnu ikke er uafhængige (jf. i denne retning dom af 21.12.2016, Rådet mod Front Polisario, C-104/16 P, EU:C:2016:973, præmis 88, og af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 217).
- 126 Uden at tage stilling til dette principps anvendelse i den foreliggende sag eller til, hvorvidt det er lovligt at anvende væbnet magt for at opnå selvbestemmelse, skal det bemærkes, at princippet ikke indebærer, at et folk eller indbyggerne på et område med henblik på at udøve retten til selvbestemmelse kan gøre brug af midler, der falder ind under artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 (dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 218, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 299).
- 127 Retten har nemlig tidligere haft lejlighed til at fastslå, at en undtagelse til forbuddet mod terrorhandlinger under væbnede konflikter til fordel for frihedsbevægelser involveret i en væbnet konflikt mod »en undertrykkende regering« ingen støtte finder i EU-retten eller i folkeretten. I bestemmelserne i folkeretten – nærmere bestemt De Forenede Nationers Sikkerhedsråds

resolution 1373 (2001) af 28. september 2001, Genèvekonventionen af 12. august 1949 om beskyttelse af civile personer i krigstid, tillægsprotokol I og II til Genèvekonventionerne, af 8. juni 1977, vedrørende beskyttelsen af ofre i internationale og ikke-internationale væbnede konflikter samt den internationale konvention til bekæmpelse af finansiering af terrorisme, der blev undertegnet i New York den 9. december 1999 – foretages der ved fordømmelsen af terrorhandlinger ingen sondring i forhold til egenskaben af ophavspersonen til handlingen eller til de af denne person forfulgte mål (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 68).

- 128 Det skal endvidere bemærkes, at sagsøgeren i den foreliggende sag har begrænset sig til at henvise til én eneste, i det foreliggende tilfælde EU-retlig, bestemmelse, specifikt til støtte for sit argument om, at der findes en undtagelse til forbuddet mod terrorhandlinger under væbnede konflikter med henblik på selvbestemmelse, nemlig Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (EFT 2002, L 164, s. 3), særligt 11. betragtning til denne rammeafgørelse, hvorefter denne »[ikke] fastsætter [...] regler for de aktiviteter, væbnede styrker udfører under væbnede konflikter som defineret i humanitær folkeret, og som er omfattet af denne ret, eller for de aktiviteter, en medlemsstats væbnede styrker udfører som led i deres officielle funktioner, for så vidt disse aktiviteter er omfattet af andre internationale retsregler«. Sagsøgeren har tilføjet, at rammeafgørelse 2002/475 var ledsaget af en erklæring fra Rådet, der udtrykkeligt udelukkede væbnet modstand – såsom den, der blev ført af forskellige europæiske modstandsbevægelser under Anden Verdenskrig – fra dens anvendelsesområde.
- 129 Imidlertid indeholder hverken fælles holdning 2001/931 eller De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolution 1373 (2001), som den fælles holdning gennemfører på EU-plan, nogen bestemmelse, der kan sammenlignes med 11. betragtning til rammeafgørelse 2002/475, og den omstændighed, at der ikke foreligger en sådan betragtning i den fælles holdning, skal netop fortolkes således, at den er et udtryk for Rådets ønske om ikke at foreskrive nogen undtagelse til anvendelsen af bestemmelserne i den fælles holdning, når det drejer sig om at forebygge terrorisme ved at bekæmpe dens finansiering (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 74-76).
- 130 Det følger heraf, at sagsøgerens henvisning til rammeafgørelse 2002/475 og til en erklæring fra Rådet, der ledsagede denne, er uden relevans.
- 131 Der skal endvidere foretages en sondring mellem på den ene side de mål, som et folk eller indbyggerne i et område ønsker at nå, og på den anden side de handlinger, som de gør brug af for at nå disse mål. De »formål«, der er angivet i artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. i)-iii), i fælles holdning 2001/931, svarer nemlig ikke til sådanne mål, der kan beskrives som endelige eller underliggende. Disse formål omhandler, således som det fremgår af ordvalget heri (intimidering, tvang, destabilisering, ødelæggelse) selve karakteren af de udførte handlinger, hvilket fører til den antagelse, at der i artikel 1, stk. 3, første afsnit, i fælles holdning 2001/931 alene henvises til »handling« og ikke til »formål« (jf. dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 300 og den deri nævnte retspraksis).
- 132 I modsætning til, hvad sagsøgeren har anført, skal der således navnlig ikke tages hensyn til det formål, der blev forfulgt med angrebene på den tyrkiske stats grundlæggende strukturer [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), i fælles holdning 2001/931], og som angiveligt bestod i at ændre disse strukturer for at gøre dem mere demokratiske – hvis ellers dette formål kan bevises. På samme måde skal formuleringen »uretmæssigt« [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. ii), i fælles holdning 2001/931] forstås således, at den henviser til den ulovlige karakter af den udøvede

tvang, bl.a. i kraft af de anvendte tvangsmidler, og ikke skal vurderes på baggrund af den angiveligt legitime karakter af det formål, der forfølges med den pågældende tvang. Hvad endelig angår intimidering af befolkningen [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. i), i fælles holdning 2001/931], i hvilken forbindelse sagsøgeren har gjort gældende, at den væbnede konflikt, som denne fører med henblik på det kurdiske folks selvbestemmelse, indebærer, at der alene tages sigte på militære mål, må det fastslås, at dette argument savner grundlag i de faktiske omstændigheder, eftersom flere af de handlinger, der er anført i begrundelserne, særligt de angreb, der var rettet mod turistfaciliteter, hovedsageligt – og ikke udelukkende utilsigtet – tog sigte på civilbefolkninger (jf. bl.a. præmis 142 og 143 nedenfor).

- 133 Endelig skal det fremhæves, at det ikke kan udledes af det ovenstående, at det redskab til forebyggelse af terrorisme, som fælles holdning 2001/931 er, og mere generelt hele det EU-retlige system med restriktive foranstaltninger, udgør en hindring for, at befolkninger i undertrykkende stater kan udøve deres ret til selvbestemmelse. Fælles holdning 2001/931 og Rådets gennemførelse heraf har nemlig ikke til formål at fastlægge, hvem der i en konflikt mellem en stat og en gruppe har ret eller uret, men at bekæmpe terrorisme (dom af 16.10.2014, LTTE mod Rådet, T-208/11 og T-508/11, EU:T:2014:885, præmis 71). Det tilkommer i en sådan situation Rådet at gøre brug af det vide skøn, som EU-institutionerne er indrømmet med hensyn til forvaltningen af EU's eksterne forbindelser (jf. i denne retning dom af 28.10.1982, Faust mod Kommissionen, 52/81, EU:C:1982:369, præmis 27, og af 16.6.1998, Racke, C-162/96, EU:C:1998:293, præmis 52, samt kendelse af 6.9.2011, Mugraby mod Rådet og Kommissionen, T-292/09, ikke trykt i Sml., EU:T:2011:418, præmis 60), og træffe afgørelse om, i forhold til hvem – fysiske eller juridiske personer med tilknytning til den pågældende stat eller til det folk, der måtte ønske at udøve sin ret til selvbestemmelse – der skal vedtages restriktive foranstaltninger.
- 134 Følgelig skal sagsøgerens argumentation i forhold til, at der skal tages hensyn til den legitime væbnede konflikt med henblik på det kurdiske folks selvbestemmelse, ved fortolkningen af de i artikel 1, stk. 3, første afsnit, i fælles holdning 2001/931 omhandlede formål, forkastes.
- 135 Det følger heraf, at samtlige sagsøgerens argumenter, der er anført med henblik på at bestride de terrorrelaterede formål, som blev lagt til grund for visse af de handlinger, der tilskrives sagsøgeren, med den begrundelse, at handlingerne blev begået som repressalier over for den tyrkiske hær, ligeledes skal forkastes.

2) Om indsigelsen mod den vurdering, at visse af de handlinger, der tilskrives sagsøgeren, havde terrorrelaterede formål

- 136 Indledningsvis skal det klagepunkt, der i det væsentlige vedrører tilsidesættelse af princippet om, at strafbare forhold og straffe skal have lovhjemmel, forkastes, for så vidt som Rådet ikke kunne støtte de anfægtede retsakter på hændelser, der indtraf før ikrafttrædelsen af fælles holdning 2001/931. Henset til, at den indefrysning af midler, der er omhandlet i fælles holdning 2001/931, er af rent retsbevarende karakter og således ikke udgør en strafferetlig eller administrativ sanktion (jf. dom af 7.12.2010, Fahas mod Rådet, T-49/07, EU:T:2010:499, præmis 67 og 68 og den deri nævnte retspraksis), finder den almindelige EU-retlige grundsætning, som er fastslået i chartrets artikel 49, stk. 1, første afsnit, og hvorefter »[i]ngen kan kendes skyldig i et strafbart forhold på grund af en handling [...], som ikke udgjorde en forbrydelse efter national ret eller international ret på det tidspunkt, da den blev begået«, nemlig ikke anvendelse i den foreliggende sag (jf. analogt dom af 27.2.2014, Ezz m.fl. mod Rådet, T-256/11, EU:T:2014:93, præmis 70-81).

- 137 Desuden skal klagepunktet vedrørende det forhold, at visse af de handlinger, som Det Forenede Kongeriges myndigheder lagde til grund, ikke kan defineres som forbrydelser som omhandlet i den nævnte stats lovgivning, forkastes som irrelevant. Det følger nemlig af den særlige form for samarbejde, der er indført mellem medlemsstaterne og Rådet med henblik på at bekæmpe terrorisme, og den deraf følgende forpligtelse for Rådet til i videst muligt omfang at henholde sig til den kompetente nationale myndigheds skøn, som ligger til grund for dets afgørelse, at det ligeledes påhviler Rådet at henholde sig til den nævnte myndighed for så vidt angår kvalificeringen af de faktiske omstændigheder, der fastslås under hensyntagen til de nationalretlige regler. Selv om det i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 kræves, at en handling skal »[kunne] defineres som en forbrydelse i henhold til national lov«, henhører denne kvalificering ufravigeligt under den nationale sfære og er som sådan, når den foretages, uafhængig af gennemførelsen af den nævnte fælles holdning.
- 138 Med hensyn til indsigelsen mod, at visse af de handlinger, der tilskrives PKK, kan defineres i henhold til de kriterier, som er fastsat i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 i forhold til definitionen af begrebet terrorhandling, skal det indledningsvis bemærkes, at det, i modsætning til, hvad sagsøgeren har hævdet, netop følger af de kritikpunkter, der er fremsat til støtte for dette anbringende, og som vil blive behandlet nedenfor, at sagsøgeren hvad angår de hændelser, i forhold til hvilke kvalificeringen som terrorhandling bestrides, havde tilstrækkelige oplysninger til at fremføre argumenter til støtte for sin indsigelse. Det kan endvidere udledes af det forhold, at Domstolen i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 62 og 80), konstaterede, at redegørelsen for de hændelser, der dannede grundlag for retsakterne af 2014, og ligeledes redegørelsen for retsakterne af 2015-2017, som er gengivet enslydende i afgørelserne af 2019, undtagen for så vidt angår den hændelse, der fandt sted i august 2014, var tilstrækkeligt begrundet, at sagsøgeren havde tilstrækkelige oplysninger til at fremføre argumenter til støtte for sin indsigelse mod, at de pågældende hændelser kunne kvalificeres som terrorhandling.
- 139 Det kan dernæst – selv uafhængigt af den omstændighed, at det kun er i forhold til visse af de handlinger, som Rådet lagde til grund, at det bestrides, at sagsøgerens formål var terrorrelaterede – fastslås, at disse indsigelser ikke gør det muligt at drage Rådets vurderinger i tvivl.
- 140 Det skal nemlig præciseres, at hver af de typer handlinger, der nævnes i artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra a)-k), i fælles holdning 2001/931, kan være terrorrelaterede. En handling behøver ikke for at kunne kvalificeres som »terrorhandling« forene alle 11 formål, som der henvises til i denne bestemmelse.
- 141 Heraf følger, at det er uden betydning, at visse af de handlinger, som tilskrives sagsøgeren, således som denne har gjort gældende, ikke forvoldte død [litra a)], ikke involverede brug af skydevåben [litra f)], ikke forårsagede massive ødelæggelser [litra d)] eller ikke foranledigede bortførelser [litra c)], eftersom det er ubestridt, for det første, at disse handlinger forfulgte andre af de terrorrelaterede formål, der er nævnt i artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra a)-k), i fælles holdning 2001/931, og, for det andet, at andre af de handlinger, der blev lagt til grund, havde et af disse formål.
- 142 Særligt skal det med hensyn til de handlinger, som Det Forenede Kongeriges myndigheder lagde til grund i 2001, erindres, at Rådet anførte dem på følgende vis i begrundelserne til retsakterne af 2015-2017 og i afgørelserne af 2019 (punkt 16 i bilag A til begrundelserne):
- bortførelse af vestlige turister, heriblandt flere statsborgere fra Det Forenede Kongerige, i starten af 1990'erne

- angreb på et raffinaderi i 1993-1994
- i perioden fra 1993 til 1994 en række attentater mod turistfaciliteter, som førte til udenlandske turisternes død, heriblandt statsborgere fra Det Forenede Kongerige
- i perioden fra 1995 til 1999 trusler om angreb mod tyrkiske turistfaciliteter.

- 143 Selv hvis det således antages, at det, således som sagsøgeren har gjort gældende, ikke er godtgjort, at angrebet på raffinaderiet i 1993-1994 bragte menneskeliv i fare i henhold til artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra d), i fælles holdning 2001/931, står det fast, at sagsøgeren hverken har bestridt at have forårsaget massive ødelæggelser, som nævnt i denne bestemmelse, eller den uundgåelige følge af disse ødelæggelser, såsom de anførte betydelige økonomiske tab, eller at have bragt menneskeliv i fare, hvilket er en af to mulige alternative følger af de ovennævnte ødelæggelser. Det kan ligeledes noteres, at selv hvis angrebet på raffinaderiet, således som sagsøgeren har gjort gældende, ikke ville kunne tilskrives denne, lagde Det Forenede Kongeriges myndigheder i 2001 (jf. præmis 142 ovenfor) andre handlinger til grund, i forhold til hvilke sagsøgeren hverken har bestridt at have været involveret eller at have forfulgt et eller flere terrorrelaterede formål dermed, heriblandt legemsindgreb. Endelig kan sagsøgeren ikke med rette bestride, at truslerne om angreb mod tyrkiske turistfaciliteter i perioden fra 1995 til 1999 kunne defineres som terrorhandlinger i henhold til artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, hvori der udtrykkeligt, i litra i), henvises til »fremsettelse af trusler om at ville udvise [...] de under litra a) til h) nævnte adfærdsformer«, såsom legemsindgreb eller ødelæggelser.
- 144 Endvidere skal sagsøgerens argumenter, hvormed det bestrides, at de omhandlede handlinger kan kvalificeres som terrorhandlinger, med den begrundelse, at der er uoverensstemmelser mellem definitionen af terrorhandlinger i Det Forenede Kongeriges lovgivning og definitionen i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, forkastes. Den omhandlede nationale lovgivning, dvs. Det Forenede Kongeriges lov af 2000 om terrorisme, anvender nemlig den samme totrinsdefinition af terrorhandlinger som den, der er indeholdt i den fælles holdning, idet sådanne handlinger defineres både ved de »formål«, der forfølges, og ved de midler, der anvendes med henblik herpå, og disse »formål« og disse midler stemmer i vid udstrækning overens. Den omstændighed, at kriteriet om alvorlighed i Det Forenede Kongeriges lovgivning er knyttet til midlerne (idet der f.eks. henvises til alvorlig vold eller alvorlig skade) og, i fælles holdning 2001/931, til »formålene« (idet der f.eks. henvises til den omstændighed at intimidere en befolkning i alvorlig grad eller at destabilisere eller ødelægge i alvorlig grad), er således uden betydning.
- 145 Med hensyn til de handlinger, som Det Forenede Kongeriges myndigheder lagde til grund i 2014, kan det for fuldstændigheds skyld (jf. præmis 116 og 117 ovenfor) anføres, at Rådet ikke identificerede specifikt, hvilke terrorrelaterede formål der blev forfulgt med hver af disse handlinger, idet der af begrundelserne (punkt 19 i bilag A) alene fremgår en generel konklusion, der opregner alle disse formål [i det foreliggende tilfælde de formål, der er omhandlet i litra a), c), d) og f)-i), i artikel 1, stk. 3, første afsnit, i fælles holdning 2001/931], såvel for de handlinger, der blev lagt til grund i 2001, som for dem, der blev lagt til grund i 2014. De argumenter, hvorved det foreholdes Rådet at have antaget, at de handlinger, der blev lagt til grund i 2014, havde medført legemsindgreb [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra a), i fælles holdning 2001/931], ført til brug af skydevåben [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra f), i fælles holdning 2001/931] eller forårsaget massive ødelæggelser [artikel 1, stk. 3, første afsnit, nr. iii), litra d), i fælles holdning 2001/931] – hvilket kun svarer til tre ud af de syv formål, der blev lagt til grund – er således uden relevans ved kvalificeringen af terrorhandlinger som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning

2001/931, idet det endvidere skal præciseres, at disse terrorrelaterede formål på gyldig vis blev lagt til grund i forhold til de handlinger, der er omhandlet i afgørelsen fra Det Forenede Kongeriges myndigheder af 2001 (jf. præmis 143 ovenfor).

- 146 Følgelig skal anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931 forkastes.

3. Om anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931

- 147 Det skal bemærkes, at Rådet i forbindelse med en fornyet gennemgang i henhold til artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 kan opretholde den pågældende person eller enhed på en liste over indefrysning af midler, såfremt det når frem til den konklusion, at risikoen for, at vedkommende er involveret i de terroraktiviteter, der begrundede dennes oprindelige opførelse på den nævnte liste, fortsat foreligger, idet denne opretholdelse således i det væsentlige udgør en forlængelse af den oprindelige opførelse af den pågældende person eller enhed på listen. Med henblik herpå er Rådet forpligtet til at undersøge, om den faktuelle situation har ændret sig på en sådan måde siden denne oprindelige opførelse, at den ikke længere tillader at drage den samme konklusion angående den pågældende persons eller enheds involvering i terroraktiviteter (jf. i denne retning dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 46 og 51 og den deri nævnte retspraksis, af 20.6.2019, K.P., C-458/15, EU:C:2019:522, præmis 43, og af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 49).
- 148 I forbindelse med kontrollen af, om risikoen for den pågældende persons eller enheds involvering i terroraktiviteter fortsat foreligger, skal der tages behørigt hensyn til den videre skæbne for den nationale afgørelse, der har tjent som grundlag for den oprindelige opførelse af denne person eller denne enhed på listerne over indefrysning af midler, navnlig om denne nationale afgørelse bliver ophævet eller trukket tilbage som følge af nye faktiske omstændigheder eller forhold eller som følge af, at den kompetente nationale myndigheds vurdering har ændret sig (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 52, og af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 50).
- 149 Den omstændighed alene, at den nationale afgørelse, der har tjent som grundlag for den oprindelige opførelse, fortsat er gældende, kan desuden i lyset af den forløbne tid og udviklingen af de faktiske omstændigheder i den konkrete sag være utilstrækkelig til at konkludere, at der fortsat består en risiko for, at den pågældende person eller enhed er involveret i terroraktiviteter. I en sådan situation er Rådet, navnlig hvis den nationale afgørelse, der har tjent som grundlag for den oprindelige opførelse, ikke har været underkastet en fornyet gennemgang fra den kompetente myndigheds side, forpligtet til at støtte opretholdelsen af denne person eller enhed på listerne over indefrysning af midler på en ajourført vurdering af situationen, idet Rådet herved skal tage hensyn til nyere forhold, der godtgør, at risikoen fortsat foreligger (jf. i denne retning dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 52, 62 og 72, af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 40 og 50, af 20.6.2019, K.P., C-458/15, EU:C:2019:522, præmis 52, 60 og 61, og af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 51).
- 150 De betingelser, der udløser denne ajourføringspligt, dvs. den forløbne tid og udviklingen af de faktiske omstændigheder i den konkrete sag, er alternative, vel at mærke til trods for brugen af konjunktionen »og« i den retspraksis, der henvises til i præmis 149 ovenfor. Unionens retsinstanser har således kunnet gøre Rådets ajourføringspligt gældende ved at støtte sig på den forløbne tid uden nødvendigvis ligeledes at henvise til en ændring i de faktiske omstændigheder i

den tid, der er gået (dom af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 32 og 33), og har endog undertiden anført, at den tid, der er gået, »i sig selv« udgør et forhold, der begrundet en sådan ajourføring (dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 176). Alene det forhold, at der er forløbet lang tid, kan nemlig være tilstrækkeligt til at begrunde en ajourføring af Rådets vurdering, eftersom det drejer sig om at vurdere, om en risiko fortsat består, og dermed udviklingen af denne risiko over tid. På samme måde kan der vanskeligt ses bort fra en hændelse, der markerer en væsentlig ændring i de faktiske omstændigheder, selv hvis ændringen indtræffer blot få måneder efter vedtagelsen af den retsakt, hvorved opførelsen opretholdes.

- 151 Når en ajourføring er begrundet i den forløbne tid og udviklingen af de faktiske omstændigheder i den konkrete sag, kan Rådet med henblik på den nødvendige ajourføring af sin vurdering støtte sig på nyere forhold, der ikke blot hidrører fra nationale afgørelser vedtaget af kompetente myndigheder, men ligeledes fra andre kilder, og dermed også på sine egne vurderinger (jf. i denne retning dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 52, 62 og 72, af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 40 og 50, af 20.6.2019, K.P., C-458/15, EU:C:2019:522, præmis 52, 60 og 61, og af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 51).
- 152 Det skal i denne forbindelse for at imødegå det argument, som sagsøgeren har fremført i sag T-316/14 RENV, med hensyn til, at de nationale myndigheder angiveligt er forpligtet til at foretage en fornyet gennemgang, og at Rådet nødvendigvis skal støtte sig på denne fornyede gennemgang, præciseres, at det netop er fordi det system med restriktive foranstaltninger, som er indført ved fælles holdning 2001/931, ikke fastsætter nogen mekanisme, der kan gøre det muligt for Rådet, såfremt der skulle opstå behov herfor, at råde over nationale afgørelser, som er truffet efter den oprindelige opførelse, med henblik på at foretage den fornyede gennemgang, der påhviler det i henhold til artikel 1, stk. 6, i den nævnte fælles holdning, at det ikke kan antages, at dette system kræver af Rådet kun at foretage denne fornyede gennemgang på grundlag af sådanne nationale afgørelser, idet de midler, som Rådet råder over i denne henseende, ville blive unødigt begrænset (dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 63 og 64, og af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 45).
- 153 Det skal desuden erindres, at Unionens retsinstanser for så vidt angår nyere forhold, som omfattes af den ajourførte vurdering af situationen, uagtet om disse forhold hidrører fra nationale afgørelser eller fra andre kilder, skal efterprøve dels, om den i artikel 296 TEUF fastsatte begrundelsespligt er overholdt, og dermed om den anførte begrundelse er tilstrækkeligt præcis og konkret, dels om denne begrundelse er understøttet, hvilket indebærer, at disse retsinstanser i forbindelse med efterprøvelsen af denne begrundelses materielle lovlighed sikrer sig, at de pågældende retsakter er baseret på et tilstrækkeligt solidt faktisk grundlag, og foretager en vurdering af de faktiske omstændigheder, der indgår i begrundelsen for opretholdelsen på listerne over indefrysning af midler (jf. i denne retning dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 118 og 119, af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 70, og af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 52).
- 154 Med henblik på denne domstolsprøvelse kan den pågældende person eller enhed i forbindelse med det søgsmål, vedkommende anlægger til prøvelse af sin opretholdelse på den omtvistede liste over indefrysning af midler, bestride samtlige de forhold, hvorpå Rådet støtter sig med henblik på at godtgøre, at risikoen for den pågældendes involvering i terroraktiviteter fortsat består, uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt disse forhold hidrører fra en national afgørelse

vedtaget af en kompetent myndighed eller fra andre kilder. I tilfælde af indsigelse tilkommer det Rådet at godtgøre grundlaget for de faktuelle konstateringer, der er lagt til grund, og Unionens retsinstanser at efterprøve den materielle rigtighed af de pågældende faktiske omstændigheder (jf. dom af 26.7.2017, Rådet mod LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 71 og den deri nævnte retspraksis, og af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 53). Det skal i denne henseende fremhæves, at afgørelser fra de nationale myndigheder, når henses til den særlige samarbejdsordning, der er indført mellem Rådet og medlemsstaterne ved fælles holdning 2001/931, og den deraf følgende forpligtelse for Rådet til i videst muligt omfang at henholde sig til disse myndigheders skøn, har en særlig beviskraft og således letter Rådets fastslåelse af faktiske omstændigheder, og Unionens retsinstansers efterprøvelse heraf, når de faktiske omstændigheder forudgående er fastslået af de kompetente nationale myndigheder.

- 155 Det skal i lyset af disse betragtninger undersøges, om retsakterne af 2014, retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019 blev vedtaget under overholdelse af kravene i artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, idet der sondres mellem disse tre typer retsakter på baggrund af de forskellige forhold, der blev taget i betragtning i forbindelse med ajourføringen af Rådets vurdering i de begrundelser, der ledsager retsakterne.

a) Den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i retsakterne af 2014 (sag T-316/14 RENV)

- 156 Det fremgår af begrundelserne til retsakterne af 2014, at Rådet med henblik på at opretholde opførelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister, i betragtning af den historiske oversigt over sagsøgerens terroraktiviteter siden 1984 og de våbenhviler, som denne ensidigt havde erklæret navnlig siden 2009, støttede sig ikke alene på afgørelserne fra de amerikanske og de tyrkiske myndigheder, der alle blev truffet før 2009, men ligeledes på den omstændighed, at kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, der havde tjent som grundlag for den oprindelige opførelse af PKK på den pågældende liste, fortsat var i kraft, og på en liste på 69 hændelser, der fandt sted mellem den 14. november 2003 og den 19. oktober 2011, og som ifølge Rådets opfattelse udgjorde »terrorhandlinger« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, og som kunne tilskrives sagsøgeren (jf. præmis 11 og 12 ovenfor).
- 157 Sagsøgeren har foreholdt Rådet ikke at have støttet opretholdelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister på en ajourført vurdering af situationen, således som det kræves i henhold til artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931. Rådet støttede sig nemlig udelukkende på forældede oplysninger, der hidrørte fra nationale afgørelser, og tog ikke hensyn til de mange nye oplysninger, som sagsøgeren havde afgivet vedrørende den fredsproces, der blev indledt i 2012, den våbenhvile, der fulgte efter, den efterfølgende tilbagetrækning af sagsøgerens tropper fra tyrkisk territorium eller sagsøgerens deltagelse i bekæmpelsen af IS, som førte til, at der i 2014 blev fremsat flere opfordringer om at slette sagsøgeren af terrorlisterne.
- 158 Det skal for det første anføres, at der gik lang tid fra vedtagelsen af kendelsen af 2001 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister til vedtagelsen af retsakterne af 2014, hvilket i sig selv begrunder en ajourføring af vurderingen af, om risikoen for, at PKK er involveret i terrorisme, fortsat består.
- 159 For det andet kan det konstateres, at der i det tidsrum på 13 år, der gik fra vedtagelsen af kendelsen af 2001 til vedtagelsen af retsakterne af 2014, indtraf flere hændelser, som markerede en udvikling af de faktiske omstændigheder i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i den retspraksis, der henvises til i præmis 149 ovenfor.

- 160 Der henvises således i retsakterne af 2014 til flere våbenhviler, som PKK ensidigt erklærede i 2005, i 2006 og »siden 2009«, og til en »tretrins køreplan« for fred, som PKK havde udarbejdet i 2003. Der skal ligeledes – selv om disse hændelser ikke er nævnt i begrundelsen til retsakterne af 2014 – henvises til de fredsforhandlinger, der fandt sted mellem PKK og den tyrkiske regering i 2012 og 2013, og til den opfordring til fred, der blev fremsat af Abdullah Öcalan, grundlægger og leder af PKK, den 21. marts 2013, idet sagsøgeren har påberåbt sig begge (jf. præmis 167-171 nedenfor).
- 161 Derimod udgør sagsøgerens deltagelse i bekæmpelsen af IS ikke på dette trin en hændelse, der markerer en udvikling af de faktiske omstændigheder, som begrundet en ajourføring, eftersom denne deltagelse ifølge de oplysninger, der fremgår af retsakterne, blev indledt i andet halvår af 2014, dvs. efter vedtagelsen af retsakterne af 2014.
- 162 Heraf følger, at Rådet var forpligtet til at ajourføre sin vurdering af, om risikoen for, at sagsøgeren var involveret i terrorisme, fortsat bestod.
- 163 Rådet opregnede med henblik herpå et stort antal hændelser, der fandt sted mellem den 14. november 2003 og den 19. oktober 2011, herunder 17 hændelser, der fandt sted mellem den 17. januar 2010 og den 19. oktober 2011, og som indtrådte efter de våbenhviler, som PKK ensidigt havde erklæret siden 2009.
- 164 Det skal i denne henseende for det første anføres, at Domstolen i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), fastslog, at denne ajourføring var tilstrækkeligt begrundet, og Retten er bundet af denne vurdering. Ifølge Domstolen gjorde begrundelserne vedrørende retsakterne af 2014 det muligt for PKK at få kendskab til de specifikke og konkrete grunde til, at Rådet havde lagt til grund, at risikoen for denne organisations involvering i terroraktiviteter fortsat bestod på trods af de våbenhviler, der var blevet erklæret ensidigt siden 2009. Domstolen præciserede, at de forhold, der var indeholdt i disse begrundelser, således var tilstrækkelige til at sætte PKK i stand til at forstå det, som organisationen foreholdtes, således at denne om nødvendigt kunne bestride det, og således, at Retten kunne udøve sin prøvelsesret (dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 61 og 62).
- 165 Det kan dernæst ligeledes anføres, at sagsøgeren kun for visse af de pågældende hændelser på gyldig vis har bestridt, at de faktisk har fundet sted, eller at de kan tilskrives denne. Selv om det fremgår af retspraksis, at den berørte person eller enhed ikke i forbindelse med en sådan bestridelse kan forpligtes til at føre bevis for, at der ikke foreligger noget grundlag for begrundelsen (jf. dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis), skal vedkommende nemlig i det mindste specifikt angive, hvilke hændelser der bestrides (jf. i denne retning dom af 6.3.2019, Hamas mod Rådet, T-289/15, EU:T:2019:138, præmis 151 og den deri nævnte retspraksis). Sagsøgeren har imidlertid kun specifikt bestridt visse af de 69 hændelser. Når henses til den ovennævnte vurdering fra Domstolen med hensyn til, om Rådet har overholdt sin begrundelsespligt, kan sagsøgeren ligeledes ikke i alvor søge tilflugt bag en angivelig mangel på præcision i beskrivelsen af de omhandlede hændelser i begrundelserne for at gøre gældende, at denne ikke er i stand til at fremsætte en indsigelse. Sagsøgeren kan ligeledes ikke foreholde Rådet ikke at have angivet kilderne til oplysningerne om de hændelser, der blev lagt til grund, idet Rådet ikke er forpligtet hertil, eftersom mangel på en sådan angivelse ikke er til hinder for, at den enhed, hvis opførelse opretholdes, kan forstå grundene til opretholdelsen, og da nævnte enhed kan anmode Rådet om aktindsigt (jf. i denne retning dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 64; jf. ligeledes dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml.,

EU:T:2021:817, præmis 378-380 og den deri nævnte retspraksis). Heraf følger, at sagsøgeren i det foreliggende tilfælde, særligt af de 17 hændelser, der fandt sted mellem 2010 og 2011, kun har bestridt et begrænset antal.

- 166 Det kan således fastslås, at Rådet overholdt sin ajourføringspligt frem til 2011, når endvidere henses til, at de omhandlede hændelser med rette blev kvalificeret som terrorhandlinger (jf. præmis 116, 117 og 146 ovenfor). Heraf følger ligeledes, at det er ufornuddent at tage stilling til den kritik, der er rettet mod den omstændighed, at Rådet støttede sig på kendelsen af 2006 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, hvorved »KADEK« og »KONGRA-GEL« blev forbudt, og på dommene fra de tyrkiske sikkerhedsdomstole, hvoraf de seneste, som der blev taget hensyn til, er fra 2006.
- 167 Mellem 2011 og 2014, et tidsrum, som ikke i sig selv kan anses for at nødvendiggøre en ajourføring (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 208 og den deri nævnte retspraksis), fandt der imidlertid en opfordring til fred fra Abdullah Öcalan og fredsforhandlinger mellem PKK og de tyrkiske myndigheder sted (jf. præmis 160 ovenfor), hvilket hverken er nævnt i retsakterne af 2014 eller i begrundelserne hertil eller i de skrivelser, hvorved disse retsakter blev meddelt sagsøgeren.
- 168 Sådanne forhold er imidlertid kendetegnende for en udvikling af de faktiske omstændigheder, som begrunder en ajourført vurdering af situationen.
- 169 For det første var Abdullah Öcalans opfordring til fred ikke en isoleret erklæring, men indgik på det tidspunkt, hvor den blev fremsat, som led i forhandlinger, der var blevet indledt flere måneder tidligere. Der var således ikke blot tale om et midlertidigt ophør eller en indstilling af terroraktiviteterne – hvilket pr. definition ville være ensidigt – men om bilaterale fredsforhandlinger i bredere forstand, i forbindelse med hvilke der blev afgivet erklæring om et sådant ophør eller en sådan indstilling. Den retspraksis, som Rådet har henvist til, vedrørende den trussel, som en organisation, der tidligere har begået terrorhandlinger, fortsat kan udgøre, til trods for, at den i kortere eller længere tid stiller sin terrorvirksomhed i bero, eller tilsyneladende helt indstiller denne, er således uden relevans (dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 112). Endvidere fastslog Domstolen ganske vist i præmis 61 og 62 i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), at Rådet på gyldig vis havde begrundet, at risikoen for, at sagsøgeren var involveret i terrorisme, fortsat bestod på trods af de våbenhviler, der var blevet erklæret, men den støttede sig herved, således som Rådet har anført, på en angivelse af hændelser, der indtraf efter erklæringerne om våbenhvile.
- 170 Dernæst havde Unionens myndigheder, i det foreliggende tilfælde de høje myndigheder på området for udenrigspolitik, som udgøres af Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og et medlem af Kommissionen med ansvar for udvidelse og europæisk naboskabspolitik, selv anerkendt, hvad de betegnede som en »fredsproces«. I en pressemeddelelse af 21. marts 2013 havde Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og medlemmet af Kommissionen med ansvar for udvidelse og europæisk naboskabspolitik nemlig afgivet en fælles erklæring, hvori de udtrykte glæde over Abdullah Öcalans opfordring til PKK om at nedlægge våbnene og om at trække sig tilbage fra Tyrkiets grænser, og hans opfordring til alle parter om at arbejde uophørligt for at bringe fred og velstand til alle tyrkiske statsborgere og om at bakke fuldt op om fredsprocessen.

- 171 Endelig kan det anføres, at denne proces var blevet indledt mere end et år før tidspunktet for vedtagelsen af den første retsakt af 2014 og mere end 18 måneder før tidspunktet for vedtagelsen af den anden retsakt af 2014, uden at der hverken af retsakterne af 2014 eller af sagsakterne fremgår oplysninger, der gør det muligt at antage, at den på tidspunktet for vedtagelsen af de nævnte retsakter var blevet afsluttet.
- 172 Det skal præciseres, at det i denne forbindelse, i overensstemmelse med dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 56, 57, 74 og 88), ikke kan udledes af Rådets tavshed, at der foreligger en begrundelsesmangel. Det kan derimod udledes af den omstændighed, at Rådet ikke har henvist til nogen undersøgelse af eller hensyntagen til de ovennævnte forhold, at den fornyede gennemgang, der blev foretaget, ikke opfylder kravene i artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931.
- 173 En sådan analyse bestyrkes af den omstændighed, at Rådet ikke i de skriftlige indlæg udtrykkeligt har henvist til de nævnte forhold, men alene har anført erklæringer om ophør af terrorrelaterede og væbnede aktiviteter i almindelighed, idet det skal fremhæves dels, at disse erklæringer ikke er de eneste omhandlede i det foreliggende tilfælde, eftersom den omhandlede erklæring fra Abdullah Öcalan indgår som del af en fredsproces (jf. præmis 169 ovenfor), dels at disse erklæringer tidligere har ført til, at Rådet hvad navnlig angår våbenhvilerne af 2005 og 2006 efterprøvede, om PKK fortsat begik terrorvirksomhed efter de nævnte våbenhviler (jf. præmis 160 og 163 ovenfor), hvilket ikke var tilfældet efter forhandlingerne og erklæringerne af 2012 og 2013.
- 174 Abdullah Öcalans erklæring af 21. marts 2015, hvori han opfordrede til, at der blev afholdt en kurdisk kongres med henblik på at beslutte at bringe den væbnede kamp til ophør – som Rådet har henvist til i de skriftlige indlæg, og som ifølge det bevidner, at der før denne dato ikke var blevet truffet nogen afgørelse i denne retning – er i øvrigt i denne henseende uden relevans. Selv om vurderingen af, om risikoen for involvering i terrorisme fortsat består, kan indebære en analyse, der er delvis fremadrettet, kan den nemlig ikke føre til, at der rejses tvivl om fast retspraksis – herunder vedrørende restriktive foranstaltninger – hvorefter lovligheden af en unionsretsakt skal bedømmes på grundlag af de faktiske og retlige omstændigheder, der forelå på den dato, da retsakten blev vedtaget (jf. dom af 3.9.2015, Inuit Tapiriit Kanatami m.fl. mod Kommissionen, C-398/13 P, EU:C:2015:535, præmis 22 og den deri nævnte retspraksis, og af 4.9.2015, NIOC m.fl. mod Rådet, T-577/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:596, præmis 112 og den deri nævnte retspraksis), således at der alene kan tages hensyn til de faktiske omstændigheder, der forelå på tidspunktet for vedtagelsen af de anfægtede retsakter (jf. dom af 24.11.2021, Al Zoubi mod Rådet, T-257/19, EU:T:2021:819, præmis 58, ikke trykt i Sml., og den deri nævnte retspraksis).
- 175 Det følger heraf, at Rådet tilsidesatte artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, hvilket fører til, at retsakterne af 2014 skal annulleres, uden at det er fornødent at undersøge anbringendet om tilsidesættelse af chartrets artikel 4 og 51, der alene er rettet mod Rådets hensyntagen til dommene fra de tyrkiske sikkerhedsdomstole (jf. præmis 166 ovenfor), eller de tre efterfølgende anbringender, der er fremsat til støtte for påstanden om annullation af retsakterne af 2014.

b) Den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i retsakterne af 2015-2017 (sag T-316/14 RENV)

- 176 Det skal indledningsvis bemærkes, at Rådet i begrundelserne til retsakterne af 2015-2017 henviste til nye forhold, som efter dets opfattelse begrundede at opretholde sagsøgeren på de omtvistede lister.
- 177 Rådet anførte navnlig en ny afgørelse af 3. december 2014 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister samt – ud over, at datoerne for de afgørelser fra De Forenede Staters myndigheder, der lå til grund for den oprindelige opførelse (1997 og 2001), for første gang blev angivet – den fornyede gennemgang, som de nævnte myndigheder foretog den 21. november 2013, og den »administrative sagsakt« fra De Forenede Staters udenrigsministerium, ligeledes fra 2013, idet det nærmere angav de hændelser, der havde dannet grundlag for de pågældende nationale afgørelser og for dem, der var indeholdt i den administrative sagsakt. Rådet støttede sig endvidere for første gang på flere franske retsafgørelser afsagt i perioden fra 2011 til 2014. Rådet oplyste desuden, at det havde undersøgt, om det rådede over oplysninger, der talte for at fjerne PKK, og at det, da det ikke havde fundet sådanne oplysninger, var af den opfattelse, at de grunde, der lå til grund for opførelsen, fortsat var gyldige (jf. præmis 13 ovenfor).
- 178 Sagsøgeren har bestridt de hændelser, som afgørelsen af 2014 fra Det Forenede Kongerige er støttet på, og har gjort gældende, at denne afgørelse ikke besvarede den anmodning om ophævelse af forbuddet, som sagsøgeren havde indgivet, således at afgørelsen ikke blev vedtaget på grundlag af alle relevante oplysninger. Sagsøgeren har hvad angår afgørelsen af 2013 fra De Forenede Stater anført, at det ikke er godtgjort, at den administrative sagsakt fra De Forenede Staters udenrigsministerium af samme dato lå til grund herfor. Med hensyn til de franske retters afgørelser af 2011, 2013 og 2014 har sagsøgeren påpeget, at denne ikke var part i de sager, der førte til de nævnte afgørelser, at disse desuden ikke var støttet på upartiske, objektive og væsentlige beviser, navnlig eftersom de i vid udstrækning var baseret på oplysninger, der hidrørte fra Tyrkiet, og at de var støttet på en definition af terrorhandlinger, der er bredere end definitionen i fælles holdning 2001/931, og på handlinger, der blev tilskrevet sagsøgeren før 2007. Sagsøgeren har i sine bemærkninger til dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), udledt, at der ikke er rejst tvivl om Rettens antagelse, hvorefter de franske retsafgørelser ikke udgør et tilstrækkeligt grundlag til at begrunde at opretholde sagsøgeren på de omtvistede lister, da denne antagelse ikke blev bestridt i Rådets appel. Endelig har sagsøgeren foreholdt Rådet ikke at have taget hensyn til det detaljerede bevismateriale, der, understøttet af dokumentation, er blevet fremlagt i stævningen og i replikken, og hvorefter sagsøgeren er en vigtig partner for De Forenede Staters og Europas koalitionsstyrker i bekæmpelsen af IS.
- 179 Det skal herefter fastlægges, om disse nye forhold gør det muligt at antage, at Rådet på gyldig vis opretholdt sagsøgeren på de omtvistede lister, på baggrund af de argumenter, som sagsøgeren har fremført til bestridelse heraf, idet de argumenter, hvorved Rådet kritiseres for at have støttet sig på afgørelsen af 2014 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, skal undersøges først.
- 180 I retsakterne af 2015-2017 angiver Rådet, at denne afgørelse er støttet på følgende forhold:
- et angreb i maj 2014 på en ny byggeplads for en fremskudt militærpost i Tyrkiet, hvorunder to soldater var blevet såret

- et angreb i august 2014 på et kraftværk og bortførelse af tre kinesiske ingeniører (punkt 17 i bilag A til begrundelserne)
 - et varsel i oktober 2014 fra PKK om, at fredsforhandlingerne med Republikken Tyrkiet ville blive afbrudt, hvis sidstnævnte ikke greb ind over for IS (punkt 18 i bilag A til begrundelserne).
- 181 Det skal indledningsvis fremhæves, at afgørelsen af 2014 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister blev vedtaget af en kompetent myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, eftersom den hidrører fra den samme myndighed, som vedtog kendelsen af 2001 (jf. præmis 67 ovenfor). Selv om Rådet ikke er forpligtet til at støtte sig på forhold, der hidrører fra afgørelser fra kompetente nationale myndigheder, med henblik på at opretholde en enhed på listerne over indefrysning af midler (jf. præmis 151 og 152 ovenfor), står det således fast, at når det støtter sig på sådanne afgørelser med henblik på en opretholdelse, skal forhold, der hidrører fra sådanne afgørelser, anses for at have en særlig beviskraft (jf. præmis 154 ovenfor).
- 182 Der mindes ligeledes om, at Domstolen i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), fastslog, at henvisningen til angrebet i august 2014 ikke var tilstrækkeligt begrundet, men at henvisningerne til handlingerne i maj 2014 og oktober 2014 derimod var tilstrækkeligt begrundet (præmis 78-80). Domstolen fastslog endvidere, at for så vidt som Retten i præmis 103 i dom 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), bemærkede, at PKK havde fremført argumenter med henblik på at anfægte, at de hændelser, der var omhandlet i indenrigsministerens fornyede afgørelse af 2014, som beskrevet i bilag A til retsakterne af 2015-2017, og kvalificeringen af disse hændelser som terrorhandlinger som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, var blevet tilskrevet PKK, havde denne argumentation til formål at anfægte rigtigheden af de nævnte faktiske omstændigheder og deres retlige kvalificering, hvorved det ikke tilsigtedes at godtgøre, at Rådet havde tilsidesat sin begrundelsespligt, men at anfægte den materielle lovlighed af de nævnte retsakter og således at udløse Rådets forpligtelse til at godtgøre grundlaget for de påberåbte begrundelser (præmis 81).
- 183 Det kan i den foreliggende sag i henhold til sagsøgerens svar på et spørgsmål fra Retten i retsmødet konstateres, at sagsøgeren alene har bestridt den i oktober 2014 fremsatte trussel om at afbryde fredsforhandlingerne, idet sagsøgeren har gjort gældende, at denne alene havde advaret de tyrkiske myndigheder om, at der var en risiko for, at fredsforhandlingerne ville bryde sammen, hvis de ikke skred ind imod IS, og ikke havde truet de tyrkiske myndigheder med at afbryde forhandlingerne. Det er derimod blevet indført i protokollatet fra retsmødet, at sagsøgeren havde erkendt, at de handlinger, der var begået af kurdiske guerillaer fra People's Defence Forces (HPG), kunne tilskrives sagsøgeren, hvoraf det kan udledes, at denne ikke længere bestrider angrebet af maj 2014. Den eneste begrundelse for bestridelsen, som sagsøgeren havde anført i sin anmodning om tilpasning med hensyn til dette angreb, var nemlig, at angrebet skulle tilskrives HPG og ikke PKK.
- 184 Hvad desuden angår sagsøgerens argument, hvorefter der ikke kan tages hensyn til afgørelsen af 2014, med den begrundelse, at den anmodning om ophævelse af forbuddet, som den besvarer, ikke hidrører fra PKK, fremgår det af retspraksis, at der skal tages behørigt hensyn til den videre skæbne for den nationale afgørelse, der har tjent som grundlag for den oprindelige opførelse, og at det i denne henseende har større betydning, om denne nationale afgørelse bliver ophævet eller trukket tilbage eller, omvendt, stadfæstet som følge af nye faktiske omstændigheder eller forhold eller som følge af, at vurderingen har ændret sig eller er blevet suppleret, end det har, hvilken enhed der har foranlediget den nye vurdering (jf. i denne retning dom af 26.7.2017, Rådet mod

LTTE, C-599/14 P, EU:C:2017:583, præmis 52, og af 26.7.2017, Rådet mod Hamas, C-79/15 P, EU:C:2017:584, præmis 30). Dette gør sig desto mere gældende i den foreliggende sag, som Det Forenede Kongeriges indenrigsminister støttede sin afgørelse af 2014 på flere nye terrorhandlinger, der fandt sted i 2014, hvoraf i det mindste én ikke bestrides af sagsøgeren (jf. præmis 183 ovenfor). Det kan under alle omstændigheder noteres, at Rådet i begrundelserne (punkt 12 i bilag A) angav, at PKK selv tre gange (i 2001, 2009 og 2014) uden held havde anmodet om ophævelse af forbuddet mod denne enhed, hvoraf det kan udledes, at den kompetente myndighed, navnlig i 2014, rådede over de argumenter og beviser, som PKK havde gjort gældende til støtte for sin anmodning.

- 185 Heraf følger, at Rådet, når henses til, at angrebet i maj 2014 med rette blev kvalificeret som en terrorhandling (jf. præmis 135 og 145 ovenfor), på gyldig vis lagde til grund, at PKK var involveret i terrorhandlinger frem til den 13. maj 2014, som var datoen for den terrorhandling, der ikke er blevet bestridt, og som blev lagt til grund i afgørelsen af 2014 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister. Denne handling fandt desuden sted efter de hændelser i 2012 og 2013, som blev anset for at begrunde en ajourføring af vurderingen af risikoen for involvering i terrorisme.
- 186 Rådet ajourførte således på gyldig vis sin vurdering af risikoen for involvering i terrorisme frem til maj 2014, hvilket med hensyn til »tidsmæssig afstand« i forhold til tidspunktet for vedtagelsen af retsakterne af 2015-2017 – mindre end fem år, inklusive for de seneste handlingers vedkommende – er tilstrækkeligt til at antage, at den fornyede gennemgang på grundlag af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 blev gennemført i behørig form (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 208 og den deri nævnte retspraksis).
- 187 Denne antagelse drages ikke i tvivl af sagsøgerens deltagelse i bekæmpelsen af IS fra og med andet halvår af 2014, hvilket sagsøgeren har fremlagt som en hændelse, der markerede en ændring i de faktiske omstændigheder, som begrundede en ajourføring af Rådets vurdering (jf. præmis 178 ovenfor), men som Rådet med rette fandt, at det ikke skulle tage hensyn til. Denne deltagelse fandt nemlig sted samtidig med den ovennævnte advarsel til de tyrkiske myndigheder, også selv om denne advarsel ikke havde den rækkevidde, der er angivet i retsakterne af 2015-2017 (jf. præmis 183 ovenfor). Deltagelsen var således ikke udtryk for nogen form for forsoning i PKK's forhold til Republikken Tyrkiet og indebar ikke som sådan, at PKK's konflikt med den nævnte stat eller de i denne forbindelse udførte aktiviteter, som kunne anses for terrorrelaterede, var ophørt. Der kan således ikke heraf udledes nogen ændring, der var af en sådan karakter, at Rådet var forpligtet til at sikre sig, at risikoen for, at PKK var involveret i terrorisme, fortsat bestod.
- 188 Heraf følger, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 skal forkastes, for så vidt som det vedrører retsakterne af 2015-2017, uden at det er fornødent at undersøge de argumenter, der er anført for at kritisere, at Rådet støttede sig på afgørelserne fra de amerikanske og de franske myndigheder, som er støttet på hændelser, der fandt sted før 2014.

c) Den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i forbindelse med afgørelserne af 2019 (sag T-148/19)

- 189 Afgørelserne af 2019 er næsten identiske med retsakterne af 2015-2017. De argumenter, som sagsøgeren har fremført imod disse afgørelser, svarer desuden til dem, der er anført for at bestride den fornyede gennemgang, som førte til retsakterne af 2015-2017.

- 190 Den eneste forskel mellem retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019 vedrører alene afgørelse 2019/1341, hvori der henvises til en yderligere hændelse, der fandt sted den 23. oktober 2017, og som blev tilskrevet PKK. Det drejer sig om et angreb på et tyrkisk militærkøretøj med en sprængladning i den sydlige provins Hakkari, hvorunder en tyrkisk soldat blev dræbt (punkt 16, sidste led, i begrundelsen). Dette angreb er blevet fremlagt som en del af den administrative sagsakt af 2019 fra De Forenede Stater. Kilden til denne oplysning, nærmere bestemt nyhedsbureauet Reuters, er angivet.
- 191 Det skal indledningsvis bemærkes, at sagsøgeren hverken har bestridt, at dette angreb faktisk fandt sted, eller at PKK var ophavsmand hertil, men alene har afvist, at det skal kvalificeres som en terrorhandling i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, med den ikke-relevante begrundelse, at den nævnte handling indgik som et led i den væbnede konflikt mellem PKK og Republikken Tyrkiet (jf. præmis 134 og 135 ovenfor). Henvisningen til dette angreb i afgørelse 2019/1341 er i øvrigt tilstrækkeligt begrundet (jf. præmis 231 nedenfor).
- 192 Det skal endvidere fremhæves, at den omstændighed, at de handlinger, der angiveligt var terrorrelaterede, og som blev lagt til grund ved opretholdelsen på de omtvistede lister – handlinger, i forhold til hvilke sagsøgeren hverken har bestridt, at de fandt sted, eller at de kunne tilskrives denne – var blevet fastslået af en national myndighed, der ikke kunne anses for en kompetent myndighed som omhandlet i fælles holdning 2001/931, ikke var til hinder for, at Rådet på gyldig vis kunne støtte sig på sådanne handlinger i forbindelse med sin fornyede gennemgang af risikoen for involvering i terrorisme. Rådet er nemlig ikke i forbindelse med den fornyede gennemgang af grundlaget for opførelsen af en enhed forpligtet til at støtte sig på forhold, der er fastslået i en afgørelse fra en kompetent myndighed, som opfylder kriterierne i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 (jf. i denne retning dom af 4.9.2019, Hamas mod Rådet, T-308/18, EU:T:2019:557, præmis 150, og af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 143).
- 193 Det er dermed i den foreliggende sag ikke af afgørende betydning, at De Forenede Stater, således som det fremgår af præmis 96 ovenfor, ikke kan anses for at være en kompetent myndighed. Det har heller ingen betydning, at det, således som sagsøgeren har hævdet, angiveligt ikke fremgår klart af afgørelserne af 2019, at de pågældende hændelser, ud over at indgå i den administrative sagsakt fra De Forenede Stater, lå til grund for at opretholde udpegelsen af sagsøgeren som terrororganisation efter den fornyede gennemgang, som De Forenede Staters myndigheder foretog.
- 194 Det skal ligeledes noteres, at sagsøgeren til forskel fra i sag T-316/14 RENV, med undtagelse af bortførelsen af tre kinesiske ingeniører, heller ikke har bestridt, at de handlinger, som lå til grund for afgørelsen af 2014 fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister, faktisk fandt sted, eller sin deltagelse heri.
- 195 Der skal desuden tages hensyn til den utilstrækkelige begrundelse, som Domstolen konstaterede i forhold til det angreb på et kraftværk i august 2014, hvorved tre kinesiske ingeniører blev bortført (dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 78). Selv om sagsøgeren ikke i sine bemærkninger til dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), har gjort denne utilstrækkelige begrundelse i sag T-148/19 gældende, er denne overvejelse en ufravigelig procesforudsætning, og parterne har haft lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger i så henseende.

- 196 Heraf følger hvad for det første angår afgørelse 2019/25, at den seneste handling, der blev begået af PKK, og som Rådet på gyldig vis lagde til grund og kvalificerede som terrorhandling (jf. præmis 135 og 145 ovenfor), fandt sted i maj 2014, hvilket svarer til en tidsmæssig afstand på cirka fire og et halvt år i forhold til den nævnte afgørelse, hvilket, således som det fremgår af præmis 167 ovenfor, ikke krævede en ajourføring.
- 197 Denne handling blev desuden begået efter hændelserne i 2012 og 2013, som blev anset for at begrunde en ajourføring af vurderingen af risikoen for involvering i terrorisme, idet det således kan fastslås, at en sådan ajourføring blev gennemført korrekt i denne henseende.
- 198 Det kan endvidere lægges til grund, at Rådet, i lighed med den vurdering, der blev foretaget i forhold til retsakterne af 2015-2017, på gyldig vis fandt, at PKK's deltagelse i bekæmpelsen af IS efter angrebet i maj 2014 ikke udgjorde en ændring i de faktiske omstændigheder, der var af en sådan karakter, at Rådet var forpligtet til at sikre sig, at risikoen for, at PKK var involveret i terrorisme, fortsat bestod (jf. præmis 187 ovenfor). Det forholder sig desto mere således, som sagsøgeren i sag T-148/19 på grundlag af en anden ændring i de faktiske omstændigheder har gjort gældende, at den tyrkiske stat har forvandlet sig til en totalitær stat, som undertrykker det kurdiske folk, hvorved det samtidig tydeliggøres, at dette folk fortsat er fjendtligt indstillet over for de tyrkiske myndigheder. Da denne undertrykkelse desuden i det væsentlige påberåbes til støtte for PKK's argumenter vedrørende den væbnede konflikt mellem PKK og Republikken Tyrkiet, er den ikke udtryk for en udvikling, der som sådan indebærer en fredeliggørelse af PKK.
- 199 Det samme gælder for Abdullah Öcalans erklæringer om, at han var parat til at deltage i politiske forhandlinger, og at der var behov for at nå frem til en demokratisk løsning i stedet for at fastholde en konfliktbaseret indstilling og anvendelse af fysisk vold. Disse erklæringer, der blev indsamlet af Abdullah Öcalans advokater og efterfølgende offentliggjort, blev nemlig, idet de går tilbage til perioden fra maj til august 2019, fremsat efter afgørelse 2019/25, uagtet at de var formuleret langt mindre højtideligt og selvsikkert end ovennævnte erklæring fra 2013, og at PKK på ingen måde var nævnt heri.
- 200 Hvad for det andet angår afgørelse 2019/1341 er den seneste handling, der blev begået af PKK, og som Rådet på gyldig vis lagde til grund og kvalificerede som terrorhandling (jf. præmis 191 ovenfor), fra 2017, dvs. mindre end to år før den nævnte afgørelse, hvilket a fortiori udgør en tidsmæssig afstand, som ikke krævede en ajourføring af, om risikoen for involvering i terrorisme fortsat bestod.
- 201 Da angrebet i 2017 desuden fandt sted betydeligt senere end hændelserne i 2012 og 2013 og indledningen af PKK's deltagelse i bekæmpelsen af IS, kan det ligeledes lægges til grund, at dette angreb begrundede, at Rådet ved afslutningen af sin fornyede gennemgang bekræftede, at risikoen for, at PKK var involveret i terrorisme, fortsat bestod, og med vedtagelsen af afgørelse 2019/1341 opretholdt den omtvistede opførelse til trods for disse hændelser og denne deltagelse. Hvad angår de ovennævnte erklæringer, som Abdullah Öcalan fremsatte i perioden fra maj til august 2019, er disse for nye i forhold til afgørelse 2019/1341, som blev vedtaget den 8. august 2019, for allerede på dette trin at have kunnet begrunde en ajourføring af Rådets vurdering, idet der ikke var tilstrækkelig tidsmæssig afstand til at vurdere, hvilke følger disse erklæringer ville få med hensyn til ophør af volden eller indledning af en fredsproces.
- 202 Rådet overholdt følgelig kravene i artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 i forbindelse med sin fornyede gennemgang af, om risikoen for, at PKK var involveret i terrorisme, fortsat bestod, i afgørelserne af 2019.

203 Det følger således af alt det ovenstående, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 skal tages til følge for så vidt alene angår retsakterne af 2014, uden at det herefter er fornødent at undersøge anbringendet om tilsidesættelse af chartrets artikel 4 og 51, som alene er fremsat til prøvelse af retsakterne af 2014 (jf. præmis 175 ovenfor), eller de tre efterfølgende anbringender, som er fremsat til støtte for påstanden om annulation af de nævnte retsakter. Anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 skal derimod forkastes for så vidt angår retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019.

4. Om anbringendet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet

204 Sagsøgeren har gjort gældende, at opretholdelsen af denne på de omtvistede lister udgør et uforholdsmæssigt middel til forfølgelse af målet om at bekæmpe terrorisme i betragtning af de ændringer, der har været i omstændighederne siden 2002, og de følgevirkninger, som opførelsen har haft i medlemsstaterne, herunder i henseende til ytringsfriheden og forsamlingsfriheden, PKK's politiske aktioner og kurderne i almindelighed. Sagsøgeren har endvidere anført, at varigheden af den omhandlede opførelse synes at være ubegrænset, og at der findes mindre tvingende foranstaltninger med henblik på at bekæmpe terrorisme.

205 Når henses til, at det er fastslået, at retsakterne af 2014 var ulovlige, vil dette anbringende om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet af procesøkonomiske hensyn alene blive behandlet, for så vidt som det vedrører retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019.

206 Der erindres i denne henseende om, at de grundlæggende rettigheder, herunder ejendomsretten, ytringsfriheden og forsamlingsfriheden, ikke nyder en absolut beskyttelse i EU-retten. Udøvelsen af disse rettigheder og friheder kan således underlægges begrænsninger, forudsat for det første at de er behørigt begrundede i formål af almen interesse, som Den Europæiske Union forfølger, og for det andet at de ikke, når henses til disse formål, indebærer et uforholdsmæssigt eller uantageligt indgreb, som krænker deres indhold (jf. i denne retning dom af 15.11.2012, Al-Aqsa mod Rådet og Nederlandene mod Al-Aqsa, C-539/10 P og C-550/10 P, EU:C:2012:711, præmis 121 og den deri nævnte retspraksis).

207 For så vidt angår den første forudsætning følger det af fast retspraksis, at indefrysningen af midler, finansielle aktiver og andre økonomiske ressourcer, der tilhører personer og enheder, som er identificeret ifølge reglerne i forordning nr. 2580/2001 og fælles holdning 2001/931 som værende involveret i finansiering af terrorisme, forfølger et formål af almen interesse, eftersom indefrysningen indgår som led i kampen mod de trusler mod international fred og sikkerhed, som terrorhandlinger indebærer (jf. i denne retning dom af 15.11.2012, Al-Aqsa mod Rådet og Nederlandene mod Al-Aqsa, C-539/10 P og C-550/10 P, EU:C:2012:711, præmis 123 og den deri nævnte retspraksis).

208 For så vidt angår den anden forudsætning skal det bemærkes, at foranstaltninger til indefrysning af midler i princippet ikke anses for at være uforholdsmæssige eller uantagelige eller for at krænke indholdet af de grundlæggende rettigheder eller af visse af disse.

209 Denne type foranstaltninger er nemlig nødvendige i et demokratisk samfund for at bekæmpe terrorisme (jf. i denne retning dom af 23.10.2008, People's Mojahedin Organization of Iran mod Rådet, T-256/07, EU:T:2008:461, præmis 129 og den deri nævnte retspraksis). Foranstaltninger til indefrysning af midler er desuden ikke absolutte, når henses til, at artikel 5 og 6 i forordning nr. 2580/2001 hjemler mulighed for dels at tillade, at indefrosne midler anvendes til opfyldelse af essentielle behov eller bestemte forpligtelser, dels under visse betingelser at give specifikke

tilladelser til at frigive midler, andre finansielle aktiver eller andre økonomiske ressourcer (jf. dom af 15.11.2012, Al-Aqsa mod Rådet og Nederlandene mod Al-Aqsa, C-539/10 P og C-550/10 P, EU:C:2012:711, præmis 127 og den deri nævnte retspraksis).

- 210 Endvidere er indefrysning af midler ikke en varig foranstaltning, eftersom opretholdelsen af de berørte personer eller enheder på listerne over indefrysning af midler i henhold til artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 er undergivet en periodisk fornyet gennemgang med henblik på at sikre, at de navne, som ikke længere opfylder kriterierne for at figurere herpå, slettes (dom af 15.11.2012, Al-Aqsa mod Rådet og Nederlandene mod Al-Aqsa, C-539/10 P og C-550/10 P, EU:C:2012:711, præmis 129).
- 211 Det følger heraf, at det i den foreliggende sag kan fastslås, at proportionalitetsprincippet er blevet overholdt, for så vidt som Rådet kunne anses for at have foretaget en korrekt fornyet gennemgang af risikoen for, at sagsøgerens involvering i terrorisme fortsat bestod, idet det i retsakterne af 2015-2017 (jf. præmis 188 ovenfor) og i afgørelserne af 2019 (jf. præmis 202 ovenfor) bl.a. tog hensyn til de ændringer i omstændighederne, som sagsøgeren havde gjort gældende.
- 212 Denne konklusion drages ikke i tvivl af den omstændighed, at de omhandlede foranstaltninger til indefrysning af midler angiveligt var virkningsløse og uhensigtsmæssige, for så vidt som de ikke forhindrede den vold, der blev udøvet mod kurderne, og ikke førte til en fredelig og demokratisk løsning af konflikten mellem kurderne og de tyrkiske myndigheder. Dette er nemlig ikke formålet med retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019, således som det desuden fremgår af visse af overskrifterne hertil, som gengiver overskriften til fælles holdning 2001/931, og af angivelsen af formålet om at bekæmpe terrorisme – et formål, som sagsøgeren i øvrigt ikke har bestridt, hverken med hensyn til dets realitet eller dets legitimitet – hvilket endvidere bekræftes af den retspraksis, som der henvises til i præmis 207 ovenfor.
- 213 De angivelige virkninger for kurderne og, mere generelt, enhver, der måtte ønske at støtte kurderne, er ligeledes uden relevans. Retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019 omhandler nemlig udelukkende bekæmpelse af terrorisme og PKK, som i bilagene til disse retsakter og afgørelser alene er nævnt som en part, der deltager i terrorhandlinger. Selv hvis de handlinger, som sagsøgeren har bestridt, og som var rettet mod personer uden forbindelse til denne, såsom tilbageholdelser eller begrænsninger af den frie bevægelighed, blev bevist, uanset om de måtte hidrøre fra myndigheder i medlemsstaterne eller fra de tyrkiske myndigheder – der i øvrigt ikke er bundet af retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019 – kan disse handlinger ikke anses for at være et resultat af de nævnte retsakter og afgørelser, hvori der alene pålægges en indefrysning af midler, og gør det således ikke muligt at fastslå, at de er uforholdsmæssige.
- 214 Hvad angår sagsøgerens argument, hvorefter terrorisme ville kunne bekæmpes med mindre tvingende foranstaltninger, har denne ikke redegjort for, hvori sådanne foranstaltninger skulle bestå. Retten er således ikke i stand til at vurdere, om det mål, der forfølges med foranstaltningerne til indefrysning af midler, nemlig at bekæmpe finansiering af terrorisme, ville kunne nås lige så effektivt med sådanne foranstaltninger som med en indefrysning af midler (jf. i denne retning dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 317 og 318).
- 215 Heraf følger, at anbringendet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet skal forkastes, for så vidt som det vedrører retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019.

5. Om anbringendet om tilsidesættelse af begrundelsespligten

- 216 Der mindes om, at ifølge Domstolens faste praksis skal den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 296 TEUF, klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt retsakten, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til begrundelserne for den trufne foranstaltning med henblik på at vurdere grundlaget herfor, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret (jf. dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 217 Den således krævede begrundelse skal tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er blevet vedtaget. Det nærmere indhold af begrundelseskravet skal fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, de anførte grundenes art og den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for berørt af retsakten i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 263, stk. 4, TEUF, kan have i begrundelsen. Navnlig kræves det hverken, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige forhold, eller at den detaljeret besvarer de bemærkninger, som den berørte måtte have fremsat under høringen inden vedtagelsen af den nævnte retsakt, da spørgsmålet om, hvorvidt en begrundelse er tilstrækkelig, ikke blot skal vurderes i forhold til dens ordlyd, men ligeledes i forhold til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, der gælder på det pågældende område. En retsakt, der er bebyrdende, er følgelig tilstrækkeligt begrundet, når den er truffet under omstændigheder, som er den pågældende bekendt, og således gør det muligt for vedkommende at forstå, hvilke konsekvenser den trufne foranstaltning har for denne (jf. dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).
- 218 For så vidt særligt angår opretholdelse af opførelsen af en person eller en enhed på en liste over indefrysning af midler skal Unionens retsinstanser i forbindelse med deres undersøgelse af, om den i artikel 296 TEUF fastsatte begrundelsespligt er overholdt, efterprøve, om den anførte begrundelse er tilstrækkeligt præcis og konkret (jf. dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 52 og 56 og den deri nævnte retspraksis).
- 219 Heraf følger, at det i den foreliggende sag for at opfylde den i artikel 296 TEUF fastsatte begrundelsespligt påhvilede Rådet at fremlægge en tilstrækkeligt præcis og konkret begrundelse, således at sagsøgeren kunne få kendskab til den begrundelse, som opretholdelsen af opførelsen af denne på de omtvistede lister var støttet på, og således at Retten kunne udøve sin prøvelsesret.
- 220 Sagsøgeren har nærmere bestemt fremsat seks klagepunkter til støtte for anbringendet om tilsidesættelse af begrundelsespligten i de anfægtede retsakter. I betragtning af, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931 er blevet taget til følge for så vidt angår afgørelserne af 1997 og 2001 fra De Forenede Staters myndigheder, og at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i den fælles holdning er blevet taget til følge, for så vidt som det vedrører retsakterne af 2014, er det ufornuddent at undersøge de klagepunkter, som er fremsat for at kritisere begrundelsen for disse retsakter eller begrundelsen for Rådets støtte på de ovennævnte afgørelser fra De Forenede Stater. I særdeleshed, for så vidt som sagsøgeren med et af sine seks klagepunkter har foreholdt Rådet at have tilsidesat sin begrundelsespligt, idet det ikke efterprøvede, om De Forenede Staters myndigheder havde sikret retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, da de vedtog deres afgørelser af 1997 og 2001, undersøges således herefter alene de fem klagepunkter, der er fremsat til støtte for anbringendet om, at Rådet tilsidesatte sin begrundelsespligt vedrørende retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019.

- 221 Sagsøgeren har for det første gjort gældende, at Rådet tilsidesatte sin begrundelsespligt, idet det ikke redegjorde for, i hvilken henseende de nationale afgørelser, som det støttede sig på, var afgørelser i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931.
- 222 Retten fastslog i dom af 24. november 2021, LTTE mod Rådet (T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 329 og 330), at det ikke påhviler Rådet at redegøre for, i hvilken henseende den nationale afgørelse, som det har støttet sig på, udgør en afgørelse fra en kompetent myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i fælles holdning 2001/931, og at det kun er, såfremt denne kvalifikation på fyldestgørende vis bestrides af den berørte person eller enhed under den administrative procedure for Rådet – hvilket ikke er tilfældet i den foreliggende sag – at Rådet er forpligtet til yderligere at begrunde de i denne henseende truffne foranstaltninger.
- 223 Under alle omstændigheder fremlagde Rådet i såvel retsakterne af 2015-2017 som afgørelserne af 2019 i et afsnit i begrundelserne, der specifikt vedrørte »overensstemmelse med kravene til den kompetente nationale myndighed som omhandlet i fælles holdning 2001/931« en sådan begrundelse, idet den henviste til praksis fra Retten, som tidligere havde haft anledning til at undersøge lignende afgørelser fra Det Forenede Kongeriges myndigheder på grundlag af artikel 1, stk. 4, i den nævnte fælles holdning, og fastslog, at der forelå en sådan overensstemmelse (punkt 3).
- 224 Heraf følger i den foreliggende sag, at det første klagepunkt vedrørende en utilstrækkelig begrundelse skal forkastes.
- 225 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet tilsidesatte sin begrundelsespligt, idet det ikke angav de faktiske og præcise grunde, som de nationale afgørelser, som der blev taget hensyn til, var støttet på. Dette andet klagepunkt gøres gældende for så vidt angår samtlige afgørelser, som der blev taget hensyn til i retsakterne af 2015-2017, og alene i forhold til de i 2013 og 2019 truffne afgørelser fra De Forenede Stater, som der blev taget hensyn til i afgørelserne af 2019.
- 226 For det tredje har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet tilsidesatte sin begrundelsespligt, idet det ikke angav de faktiske og præcise grunde, der begrundede opretholdelsen af sagsøgeren på listerne efter den fornyede gennemgang. Dette tredje klagepunkt er fremsat alene i forhold til retsakterne af 2015-2017.
- 227 Det skal med hensyn til det andet og det tredje klagepunkt erindres, at Domstolen i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 76-89), inden for rammerne af det sjette og det syvende appelanbringende fastslog, at retsakterne af 2015-2017, med undtagelse af én af de hændelser, som der blev taget hensyn til, var tilstrækkeligt begrundet, for så vidt som de støttede sig på afgørelsen af 2014 fra Det Forenede Kongerige, og for så vidt som de opretholdt sagsøgeren på de omtvistede lister, og Retten er bundet af denne vurdering.
- 228 Med hensyn til afgørelserne af 2019, hvortil begrundelsen bestrides som utilstrækkelig, for så vidt som disse afgørelser er støttet på afgørelserne fra De Forenede Stater – i det foreliggende tilfælde på den fornyede gennemgang, som disse myndigheder foretog i 2013 og i 2019 – skal der sondres mellem afgørelse 2019/25 og afgørelse 2019/1341.
- 229 Hvad angår afgørelse 2019/25 følger det nemlig af undersøgelsen af anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, at opretholdelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister ved den nævnte afgørelse er i overensstemmelse med denne bestemmelse,

uafhængigt af, om der tages hensyn til afgørelserne fra De Forenede Stater (jf. præmis 196 og 198 ovenfor), hvorfor det er uforment at tage stilling til den påberåbte utilstrækkelige begrundelse, som alene vedrører sidstnævnte afgørelser.

- 230 Hvad angår afgørelse 2019/1341 skal det, for så vidt som anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 er blevet forkastet bl.a. på grundlag af den omstændighed, at der blev taget hensyn til det angreb i 2017, som De Forenede Staters myndigheder lagde til grund i forbindelse med deres fornyede gennemgang i 2019 (jf. præmis 191 og 200 ovenfor), efterprøves, om begrundelsen er tilstrækkelig i forhold til dette bevis. Det skal i denne henseende præciseres, at det, for så vidt som der blev taget hensyn til dette bevis i henhold til artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, er uden betydning, at det ikke var blevet fastslået af en kompetent myndighed, ligesom det følger, således som sagsøgeren har gjort gældende, er uden betydning, at det ikke fremgår klart af redegørelsen for begrundelsen til afgørelse 2019/1341, om den nævnte hændelse, som indgik i den administrative sagsakt af 2019 fra De Forenede Staters udenrigsministerium, ligeledes lå til grund for den afgørelse, som De Forenede Staters myndigheder i 2019 traf om at opretholde udpegelsen af sagsøgeren som terrororganisation.
- 231 Hvad angår de relevante faktiske omstændigheder, som begrundet opretholdelsen af sagsøgeren på listerne over indefrysning af midler, forudsætter overholdelsen af begrundelsespligten en nærmere angivelse af arten af disse omstændigheder, den nøjagtige dato herfor (dag) og det sted, de blev begået, idet en vis tilnærmelse er tilladt i denne henseende, for så vidt som der ikke nødvendigvis skal angives en nøjagtig by, men også kan angives en region eller provins (jf. i denne retning dom af 22.4.2021, Rådet mod PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, præmis 61, 62 og 78-80). Sådanne angivelser fremgår imidlertid af begrundelsen til afgørelse 2019/1341, hvori der henvises til arten af det pågældende angreb (angreb på et tyrkisk militærkøretøj med en sprængladning), datoen herfor (23.6.2017) og det sted, det blev begået (den sydlige provins Hakkari). Anbringendet om en utilstrækkelig begrundelse i afgørelse 2019/1341 skal således forkastes.
- 232 For det fjerde har sagsøgeren gjort gældende, at Rådet tilsidesatte sin begrundelsespligt, idet det ikke efterprøvede, om de handlinger, som de nationale myndigheder undersøgte, kunne kvalificeres som terrorhandlinger i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931.
- 233 For det femte skyldtes tilsidesættelsen af begrundelsespligten ifølge sagsøgeren, at det ikke var godtgjort, at afgørelserne fra Det Forenede Kongerige såvel som de franske afgørelser, som der blev taget hensyn til, var relevante, når henses til bl.a. den tid, der var gået.
- 234 Hvad angår disse to sidstnævnte klagepunkter skal det erindres, at begrundelsespligten i artikel 296 TEUF udgør et væsentligt formkrav, som bør adskilles fra spørgsmålet om begrundelsens rigtighed, der henhører under spørgsmålet om den anfægtede retsakts materielle lovlighed. En afgørelses begrundelse består nemlig i formelt at udtrykke de grunde, som afgørelsen er baseret på. Hvis disse grunde er behæftet med fejl, vil afgørelsens grundlags lovlighed være behæftet med fejl, men det vil dennes begrundelse ikke, idet denne kan være tilstrækkelig, selv om den er udtryk for fejlagtige grunde. Heraf følger, at de klagepunkter og argumenter, som har til formål at bestride rigtigheden af en retsakt, er uden betydning i forbindelse med et anbringende om manglende eller utilstrækkelig begrundelse (jf. dom af 18.6.2015, Ipatau mod Rådet, C-535/14 P, EU:C:2015:407, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis, og af 30.6.2016, Al Matri mod Rådet, T-545/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:376, præmis 143). Det skal i denne henseende præciseres, at hvis den undersøgelse, som Rådet

foretager, er utilstrækkelig, bevirker dette, at grundlaget for den anfægtede retsakts lovlighed er behæftet med fejl (jf. i denne retning dom af 2.4.1998, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, præmis 72).

- 235 I den foreliggende sag vedrører det fjerde og det femte klagepunkt, som sagsøgeren har fremsat til støtte for anbringendet om tilsidesættelse af begrundelsespligten, imidlertid i virkeligheden omfanget og indholdet af den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i forbindelse med vedtagelsen af de anfægtede afgørelser, således som sagsøgerens henvisning til de foregående anbringender om materielle fejl desuden viser.
- 236 Spørgsmålet om, hvorvidt Rådet overholdt sin forpligtelse til at sikre sig, at de handlinger, som de nationale myndigheder lagde til grund, svarede til definitionen af terrorhandlinger i fælles holdning 2001/931 (det fjerde klagepunkt), er således blevet undersøgt inden for rammerne af anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931.
- 237 Det samme gør sig gældende for de forpligtelser, der påhvilede Rådet i forbindelse med den fornyede gennemgang af de omtvistede lister og af det hensyn, der i denne henseende skulle tages til den tid, der var gået, såvel som til de nationale afgørelser, som blev truffet efter dem, der dannede grundlag for den oprindelige opførelse (det femte klagepunkt), og som er blevet undersøgt inden for rammerne af anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, som delvis er blevet taget til følge, uden at det i denne henseende har været nødvendigt at undersøge de franske afgørelser.
- 238 Det følger af alt det ovenstående, at anbringendet om tilsidesættelse af begrundelsespligten i det væsentlige skal forkastes, dvs. med undtagelse af begrundelsen for den hændelse i august 2014, som Det Forenede Kongeriges myndigheder lagde til grund, idet denne i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316) (jf. præmis 182 og 227 ovenfor), blev fundet utilstrækkelig.

6. Om anbringendet om tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse

- 239 Sagsøgeren har til støtte for dette anbringende påberåbt sig tre klagepunkter. For det første meddelte Rådet ikke sagsøgeren, hvilke beviser Det Forenede Kongeriges og De Forenede Staters myndigheder havde støttet sig på, hvorved det tilsidesatte de kriterier, der var blevet afdækket i dom af 18. juli 2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518). For det andet godtgjorde Rådet ligeledes ikke, at retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse var blevet sikret ved de amerikanske og de franske myndigheder. For det tredje er sagsøgeren af den opfattelse, at dennes ret til forsvar og ret til en effektiv domstolsbeskyttelse ligeledes blev tilsidesat som følge af Rådets åbenlyse tilsidesættelse af dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788).
- 240 Hvad angår det første klagepunkt følger det af fast retspraksis, at når tilstrækkeligt præcise oplysninger, som gør det muligt for den enhed, der er berørt af en restriktiv foranstaltning, i tilstrækkelig grad at give sin mening til kende vedrørende de omstændigheder, som den lægges til last af Rådet, er blevet meddelt, indebærer princippet om overholdelse af retten til kontradiktion ikke en forpligtelse for sidstnævnte til uden videre at give adgang til dokumenter, som er indeholdt i dets sagsakter. Det er kun efter anmodning herom fra den interesserede part,

at Rådet har pligt til at give adgang til alle administrative dokumenter, som ikke er fortrolige, og som vedrører den omhandlede foranstaltning (jf. dom af 24.11.2021, LTTE mod Rådet, T-160/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:817, præmis 367 og den deri nævnte retspraksis).

- 241 I den foreliggende sag blev der for det første meddelt sagsøgeren tilstrækkeligt præcise oplysninger for så vidt angår de forhold, der blev lagt til grund ved opretholdelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister i de begrundelser, der var knyttet som bilag til retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019, som af procesøkonomiske hensyn er de eneste, der vil blive behandlet her, henset til, at det er fastslået, at retsakterne af 2014 var ulovlige. For det andet har sagsøgeren som svar på et spørgsmål fra Retten hvad angår disse retsakter og afgørelser fremlagt en enkelt skrivelse, der er dateret den 6. marts 2015, og som blev tilstillet Rådet inden vedtagelsen af retsakterne af 2015. Denne skrivelse begrænser sig til at kritisere, at der ikke angives yderligere detaljer (fjerde og sjette afsnit i skrivelsen) hvad angår de hændelser, som er hentet fra afgørelserne fra Det Forenede Kongeriges og De Forenede Staters myndigheder, og som Rådet lagde til grund med henblik på opretholdelsen af sagsøgeren på de omtvistede lister – idet disse er de eneste hændelser, der er omhandlet i dette anbringende, for så vidt som sagsøgeren alene for disse kan bestride, at de faktisk har fundet sted, og at de kan tilskrives denne (jf. præmis 37 og 80 ovenfor) – hvilket er til hinder for, at de nævnte hændelser kan kvalificeres som terrorhandlinger. En sådan angivelse vedrører imidlertid spørgsmålet om kvalificeringen af terrorhandlinger og ikke spørgsmålet om, hvem de omhandlede hændelser kan tilskrives, eller om de faktisk har fundet sted, hvilket ville kunne begrunde en meddelelse af de dertil knyttede beviser. Hvis det desuden antages, at denne angivelse udgør en, omend stiltiende, anmodning om aktindsigt, vil dette svare til at rejse tvivl om princippet om adgang i undtagelsestilfælde og efter anmodning, idet et krav om en spontan meddelelse af visse sagsforhold anses for at være for vidtrækkende (jf. i denne retning dom af 14.10.2009, Bank Melli Iran mod Rådet, T-390/08, EU:T:2009:401, præmis 97).
- 242 Heraf følger, at det i den foreliggende sag ikke påhvilede Rådet at meddele sagsøgeren relevante beviser, som sidstnævnte ikke havde anmodet om, således at det første klagepunkt skal forkastes.
- 243 Hvad angår det andet klagepunkt kan det anføres, at dette klagepunkt hvad angår afgørelserne fra De Forenede Stater er sammenfaldende med det, der er fremsat til støtte for anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, hvorved Rådet foreholdes ikke at have efterprøvet, om disse afgørelser blev vedtaget under overholdelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse. Da sidstnævnte klagepunkt er blevet taget til følge (jf. præmis 96 ovenfor), skal det foreliggende klagepunkt ligeledes tages til følge, for så vidt som det vedrører den samme kritik af Rådet.
- 244 Hvad angår de franske afgørelser er det ufornuddent at tage stilling til det pågældende klagepunkt, eftersom der kan træffes afgørelse vedrørende det foreliggende søgsmål uden at tage hensyn til disse (jf. præmis 188 ovenfor).
- 245 Hvad angår det tredje klagepunkt, som alene påberåbes i sag T-148/19, og hvorved det gøres gældende, at Rådet tilsidesatte dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), skal det præciseres, at sagsøgeren på foranledning af et spørgsmål fra Retten har oplyst, at dette klagepunkt kan fortolkes således, at det er støttet på en tilsidesættelse af artikel 266 TEUF, hvilket er blevet indført i protokollatet fra retsmødet. Rådet har desuden ikke bestridt denne fortolkning af det pågældende klagepunkt.

- 246 I medfør af artikel 266 TEUF har den institution, fra hvilken en annulleret retsakt hidrører, imidlertid pligt til at gennemføre de til annullationsdommens opfyldelse nødvendige foranstaltninger. Denne forpligtelse indtræder for institutionen fra tidspunktet for afsigelsen af annullationsdommen, når denne annullerer afgørelser – således som det er tilfældet i den foreliggende sag, eftersom der blandt de retsakter af 2014 og af 2015-2017, som blev annulleret ved dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), optræder flere afgørelser – til forskel fra domme om annulation af forordninger, som i medfør af artikel 60, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, først har retsvirkning fra udløbet af appelfristen eller, såfremt der er iværksat appel, fra det tidspunkt, hvor appellen er blevet forkastet (jf. i denne retning dom af 21.2.2018, Klyuyev mod Rådet, T-731/15, EU:T:2018:90, præmis 259-262 og den deri nævnte retspraksis).
- 247 Nærmere bestemt bevirker den omstændighed, at det i en annullationsdoms præmisser er fastslået, at der foreligger en ulovlighed, i medfør af artikel 266 TEUF, at den institution, der har udstedt retsakt, har pligt til at fjerne denne ulovlighed i den retsakt, der skal træde i stedet for den annullerede retsakt. Denne forpligtelse kan dog også have andre retsvirkninger for denne institution, for så vidt som den vedrører en bestemmelse med et bestemt indhold på et givet område, herunder en pligt til at sørge for, at nye retsakter, der skal udstedes efter afsigelsen af annullationsdommen, ikke kommer til at indeholde en bestemmelse af samme indhold, som den, der er blevet erklæret ulovlig (jf. i denne retning dom af 26.4.1988, Asteris m.fl. mod Kommissionen, 97/86, 99/86, 193/86 og 215/86, EU:C:1988:199, præmis 28 og 29).
- 248 Rådet skulle således på tidspunktet for vedtagelsen af afgørelserne af 2019 for at overholde sine forpligtelser i henhold til artikel 266 TEUF, hvis det havde til hensigt at opretholde sagsøgeren på de omhandlede lister, vedtage en retsakt om genopførelse i overensstemmelse med præmisserne i dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788). En sådan forpligtelse påhvilede Rådet, særligt i betragtning af de i den foreliggende sag omhandlede retsakter, som kun har virkninger i en afgrænset periode, hvilket indebærer, at Rådet ikke skal erstatte den annullerede retsakt for den pågældende periode (jf. i denne retning dom af 26.4.1988, Asteris m.fl. mod Kommissionen, 97/86, 99/86, 193/86 og 215/86, EU:C:1988:199, præmis 29), og som endvidere hvad angår den fornyede gennemgang af, om risikoen for involvering i terrorisme fortsat består, på grundlag af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931, ofte er kendetegnet ved, at præmisserne i de foregående retsakter gentages i de efterfølgende retsakter, om nødvendigt som ajourført. Uden denne forpligtelse ville Unionens retsinstansers annulation nemlig ikke forhindre, at der i efterfølgende retsakter gentages præmisser, der er behæftet med ulovligheder (jf. i denne retning dom af 14.3.2017, Bank Tejarat mod Rådet, T-346/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:164, præmis 31), og den ville således miste sin effektive virkning.
- 249 I den foreliggende sag gentog Rådet imidlertid i afgørelserne af 2019 de samme grunde, som det havde anført i de retsakter af 2015-2017, som var blevet forkastet i dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788). Rådet iværksatte ganske vist appel til prøvelse af den nævnte dom. Denne appel havde imidlertid for så vidt angår virkningerne af Rettens annulation af de omtvistede afgørelser ikke opsættende virkning, og den var ikke ledsaget af en anmodning, som det stod Rådet frit for at indgive, om at få opsættende virkning af annullationsdommen. En sådan nægtelse fra Rådets side af at drage konsekvenserne af en pådømt sag kan skade borgernes tillid til, at retsafgørelser overholdes.
- 250 Rådets tilsidesættelse af sine forpligtelser i henhold til artikel 266 TEUF kan ikke desto mindre i den foreliggende sag ikke føre til annulation af afgørelserne af 2019. Dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), blev nemlig ophævet ved dom af 22. april 2021, Rådet

mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), navnlig for så vidt som den selv havde annulleret retsakterne af 2015-2017. Henset til den tilbagevirkende kraft af Domstolens annulation kan lovligheden af afgørelserne af 2019 ikke længere bestrides på grundlag af Rådets tilsidesættelse af dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788) (jf. i denne retning kendelse af 14.4.2014, Manufacturing Support & Procurement Kala Naft mod Rådet, T-263/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:228, præmis 37). Det tredje klagepunkt skal således forkastes.

- 251 Til trods for, at dette tredje klagepunkt er blevet forkastet, står det ikke desto mindre fast, at Rådet på tidspunktet for vedtagelsen af afgørelserne af 2019 og indgivelsen af søgsmålet i sag T-148/19 var forpligtet til at drage konsekvenserne af de ulovligheder, der var fastslået i dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), og undlade at gentage de præmisser, der var behæftet med disse ulovligheder, i begrundelserne. Sagsøgeren kan som følge heraf have været af den opfattelse, at organisationen var berettiget til at anlægge dette søgsmål, hvilket der skal tages hensyn til i forbindelse med fordelingen af sagsomkostninger.
- 252 Heraf følger, at dette anbringende skal tages til følge, for så vidt som Rådet derved foreholdes ikke at have efterprøvet, om afgørelserne fra De Forenede Staters myndigheder blev vedtaget under overholdelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse.

7. Konklusion

- 253 Det følger således af alt det ovenstående, at retsakterne af 2014 skal annulleres, i betragtning af, at anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931 er blevet taget til følge for så vidt angår disse retsakter.
- 254 Derimod kan den omstændighed, at anbringenderne om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931, om tilsidesættelse af begrundelsespligten og om tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse, delvis er blevet taget til følge, ikke føre til annulation af retsakterne af 2015-2017 og afgørelserne af 2019. De tilsvarende ulovligheder, uanset om de vedrører afgørelserne af 1997 og 2001 fra De Forenede Stater eller den hændelse fra august 2014, som blev tilskrevet PKK, gør det nemlig ikke muligt at rejse tvivl om Rådets vurdering af, om der fortsat bestod en risiko for, at PKK var involveret i terrorisme, hvilken vurdering fortsat med rette var støttet på den omstændighed, at kendelsen fra Det Forenede Kongeriges indenrigsminister fortsat var gældende, og alt efter omstændighederne på andre hændelser, som fandt sted i 2014, eller på en hændelse, der indtraf i 2017 (jf. præmis 188 og 202 ovenfor). Det hovedpunkt i påstandene, der er fremsat i sag T-148/19, og hvorved det tilsigtes, at Retten pålægger Rådet at træffe en mindre restriktiv foranstaltning end opførelse på de omtvistede lister, skal således ligeledes forkastes, uden at det er fornødent at tage stilling til, om dette hovedpunkt i påstandene kan antages til realitetsbehandling.

IV. Sagsomkostninger

- 255 Ifølge procesreglementets artikel 133 træffes der afgørelse om sagsomkostninger ved den dom, hvormed sagens behandling ved Retten afsluttes. I henhold til procesreglementets artikel 219 tilkommer det Retten, når denne træffer afgørelse efter ophævelse og hjemvisning fra Domstolen, at træffe afgørelse om sagsomkostningerne, dels for så vidt angår sagens behandling ved Retten, dels for så vidt angår appellsagens behandling ved Domstolen. Endelig pålægges det i

overensstemmelse med procesreglementets artikel 134, stk. 1 og 3, den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom, og hver part bærer sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter.

- 256 I den foreliggende sag ophævede Domstolen i dom af 22. april 2021, Rådet mod PKK (C-46/19 P, EU:C:2021:316), dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), og udsatte afgørelsen om sagsomkostningerne. Der skal derfor i den foreliggende sag træffes afgørelse om sagsomkostningerne vedrørende den indledende sag for Retten (sag T-316/14), appelsagen for Domstolen (sag C-46/19 P) og den foreliggende hjemvisningssag (sag T-316/14 RENV) samt om de omkostninger, der vedrører sag T-148/19.
- 257 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at sagsøgerens påstand om annullation af retsakterne af 2014 skal tages til følge, hvorimod sagsøgeren har tabt sagen med hensyn til alle de øvrige anfægtede retsakter.
- 258 Hvad imidlertid angår afgørelserne af 2019 mindes om, at Retten ifølge procesreglementets artikel 135, stk. 2, kan pålægge endog en vindende part helt eller delvist at betale sagsomkostningerne, såfremt det synes begrundet, henset til denne parts forhold, også forud for sagsanlægget, og navnlig såfremt denne har påført modparten udgifter, som Retten finder, er påført unødvendigt eller af ond vilje. Ifølge retspraksis skal procesreglementets artikel 135, stk. 2, anvendes, når en EU-institution ved sin adfærd har tilskyndet til, at tvisten er opstået (jf. i denne retning dom af 22.5.2019, Ertico – ITS Europe mod Kommissionen, T-604/15, EU:T:2019:348, præmis 182 og den deri nævnte retspraksis). I den foreliggende sag kan den omstændighed, at Rådet i forbindelse med vedtagelsen af afgørelserne af 2019 ikke overholdt sin forpligtelse til at drage konsekvenserne af de ulovligheder, som var blevet fastslået i dom af 15. november 2018, PKK mod Rådet (T-316/14, EU:T:2018:788), således som det fremgår af præmis 249 ovenfor, have foranlediget sagsøgeren til at anlægge søgsmålet i sag T-148/19.
- 259 Det vil således være en rimelig bedømmelse af alle omstændighederne, at sagsøgeren og Rådet tilpligtes at bære deres egne omkostninger vedrørende hver af de i præmis 256 ovenfor nævnte instanser.
- 260 Endelig bærer medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, ifølge procesreglementets artikel 138, stk. 1, deres egne omkostninger. Det skal således fastslås, at Kommissionen, Den Franske Republik og Kongeriget Nederlandene bærer deres egne omkostninger vedrørende de instanser, som de har deltaget i.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Fjerde Udvidede Afdeling):

- 1) Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 125/2014 af 10. februar 2014 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) nr. 714/2013 og Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 790/2014 af 22. juli 2014 om gennemførelse af artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 2580/2001 om specifikke restriktive foranstaltninger mod visse personer og enheder med henblik på at bekæmpe terrorisme og om ophævelse af gennemførelsesforordning (EU) nr. 125/2014 annulleres, for så vidt som de vedrører Kurdistan Workers' Party (PKK).
- 2) I øvrigt frifindes Rådet for Den Europæiske Union for så vidt angår sag T-316/14 RENV.
- 3) Rådet frifindes i sag T-148/19.
- 4) PKK og Rådet bærer hver deres egne omkostninger i sag T-316/14, sag C-46/19 P, sag T-316/14 RENV og sag T-148/19.
- 5) Europa-Kommissionen, Den Franske Republik og Kongeriget Nederlandene bærer hver deres egne omkostninger.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. november 2022.

Underskrifter

Indhold

I.	Tvistens baggrund	4
II.	Parternes påstande	6
III.	Retlige bemærkninger	7
	A. Formaliteten	7
	B. Realiteten	9
	1. Om anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 4, i fælles holdning 2001/931	13
	a) Det Forenede Kongeriges afgørelse	14
	1) Hvorvidt Det Forenede Kongeriges indenrigsminister kan anses for en »kompetent myndighed«	15
	2) Om de »præcise oplysninger eller forhold, der viser, at der er truffet en afgørelse af en kompetent myndighed«	18
	3) Om tidspunktet for de terrorhandlinger, der udgjorde grundlaget for, at Det Forenede Kongeriges indenrigsminister forbød PKK	20
	b) De Forenede Staters afgørelser	21
	2. Om anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931	24
	a) Hvorvidt anbringendet kan antages til realitetsbehandling	24
	b) Hvorvidt anbringendet er relevant	25
	c) Hvorvidt anbringendet kan tages til følge	27
	1) Om argumentationen om, at de formål, der er omhandlet i artikel 1, stk. 3, i fælles holdning 2001/931, skal fortolkes i lyset af den legitime væbnede konflikt med henblik på det kurdiske folks selvbestemmelse	27
	2) Om indsigelsen mod den vurdering, at visse af de handlinger, der tilskrives sagsøgeren, havde terrorrelaterede formål	30
	3. Om anbringendet om tilsidesættelse af artikel 1, stk. 6, i fælles holdning 2001/931	33
	a) Den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i retsakterne af 2014 (sag T-316/14 RENV)	35
	b) Den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i retsakterne af 2015-2017 (sag T-316/14 RENV)	39
	c) Den fornyede gennemgang, som Rådet foretog i forbindelse med afgørelserne af 2019 (sag T-148/19)	41

4. Om anbringendet om tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet	44
5. Om anbringendet om tilsidesættelse af begrundelsespligten	46
6. Om anbringendet om tilsidesættelse af retten til forsvar og retten til en effektiv domstolsbeskyttelse	49
7. Konklusion	52
IV. Sagsomkostninger	52